

Nr 67

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer, m. m.; given Stockholms slott den 18 mars 1966.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) lag med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer,

2) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623),

3) förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272),

4) förordning om ändring i förordningen den 18 december 1959 (nr 551) angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring,

5) förordning om ändring i förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

GUSTAF ADOLF

Svante Lundkvist

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås författningsreglering i anslutning till att staten enligt principbeslut av 1964 års riksdag (prop. 1964: 157, SU 164, rskr 342) den 1 januari 1967 övertar huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer. I lagförslaget, som knyter an till motsvarande bestämmelser i anledning av förstatligandet av polisväsendet m. m., regleras stads skyldighet att upplåta lokaler, överlåta inventarier och lämna bidrag till statsverkets kostnader för lokal skattemyndighets verksamhet under en fem-

1 — *Bihang till riksdagens protokoll 1966. 1 saml. Nr 67*

årig övergångstid. Ändringarna i taxeringsförordningen och uppbördsförordningen samt förordningarna om beräkning av pensionsgrundande inkomst och uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring grundas främst på det förslag till ny organisation av de lokala skattemyndigheterna som har lagts fram i prop. 1966: 66.

Förslag

till

Lag

med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

I anslutning till att staten den 1 januari 1967 övertager huvudmannaskapet för uppbördsväsendet och den verksamhet i övrigt, som ombesörjes av uppbördsförvaltningen i vissa städer, åligger det sådan stad att upplåta lokaler, överlåta inventarier m. m. och bidra till statsverkets kostnader för lokal skattemyndighets verksamhet.

2 §.

I fråga om stads skyldigheter enligt 1 § äga föreskrifterna i lagen den 29 maj 1964 (nr 322) med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m. motsvarande tillämpning med följande avvikelser.

1. Bestämmelserna i 2 §, 3 § 1, 7 §, 8 § första stycket 3 och 9 § andra stycket lagen den 29 maj 1964 skola hänföra sig till åren 1966 och 1967 i stället för till åren 1964 och 1965.

2. Framställning enligt 2 § nämnda lag om upplåtelse av lokaler behöver icke göras före viss dag. Begäran enligt 3 § 1 samma lag att sådan upplåtelse skall bestå längre tid än fem år från den 1 januari 1967 skall göras sist den 30 juni 1971.

3. Skyldigheten att överlåta inventarier och annan lös egendom omfattar även sådan lös egendom som anskaffats för uppbördsförvaltningen jämte annan kommunal verksamhet för vilken staten övertagit huvudmannaskapet före den 1 januari 1967.

4. Grundbeloppet för varje bidragsskyldig stad skall motsvara hälften av stadens sammanlagda kostnader för uppbördsförvaltningen åren 1963 och 1964.

5. De pensionskostnader som ingå i grundbeloppet skola anses utgöra tjugo procent av kostnaderna för löner.

Förslag

till

Förordning

om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623)

Härigenom förordnas, att 4 och 5 §§, 50 § 1 mom., 61 § 3 mom. samt 129 § 1, 2 och 6 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

4 §.

I län skola — — — — — *särskilda taxeringsdistrikt.*

Lokalt taxeringsdistrikt — — — — — lokalt taxeringsdistrikt.

För varje — — — — — paragraf sägs.

I fögderi, *så ock i stad med egen uppborðsförvaltning* skall finnas särskilt taxeringsdistrikt, inom vilket *s ä r s k i l d t a x e r i n g s n ä m n d* verkställer taxering av fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser, vilkas inkomstförhållanden med hänsyn till förvärvskällans art eller eljest äro av mera invecklad beskaffenhet. *I fögderi och stad som nu sagts må ock inrättas flera sådana särskilda taxeringsdistrikt.*

I fögderi skall finnas *minst ett* särskilt taxeringsdistrikt, inom vilket *s ä r s k i l d t a x e r i n g s n ä m n d* verkställer taxering av fysiska personer, dödsbon och familjestiftelser, vilkas inkomstförhållanden med hänsyn till förvärvskällans art eller eljest äro av mera invecklad beskaffenhet.

I län skall — — — — — och familjestiftelser.

En taxeringsnämnd — — — — — kommunalt ändamål.

Taxering, som — — — — — särskilt taxeringsdistrikt.

5 §.

Länsstyrelsen skall indela länet i taxeringsdistrikt samt besluta om de särskilda taxeringsnämndernas verksamhetsområden.

Länsstyrelsen skall *efter lokal skattemyndighets hörande* indela länet i taxeringsdistrikt samt besluta om de särskilda taxeringsnämndernas verksamhetsområden.

Beslutet skall — — — — — före taxeringsåret.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Innan länsstyrelsen ändrar i stad tillämpad distriktsindelning, skall yttrande infordras från kommunens styrelse ävensom, i stad med egen uppbördsförvaltning, från den lokala skattemyndigheten. Vad nu sagts om inhämtande av yttrande från kommunens styrelse skall dock icke gälla beträffande Stockholm.

50 §.

1 mom. Granskning av — — — — — i prövningsnämnden.

Sakkunnig må — — — — — biträde påkallas.

Ordningsman i lappby och lappfogde äga verkställa granskning av självdeklaration, som lapp inom vederbörande lappby eller lappfogedistrikt avgivit.

Ordningsman i lappby och *förste konsulent inom lappväsendet* äga verkställa granskning av självdeklaration, som lapp inom vederbörande lappby eller *förste konsulents verksamhetsområde* avgivit

Vid taxeringsarbete — — — — — arbetets utförande.

För innehållet — — — — — oundgängligen erfordras.

Självdeklaration skall — — — — — del därav.

Självdeklaration må, — — — — — sådan bearbetning.

Den som — — — — — för taxeringen.

Då besvär — — — — — annan vederbörande.

I övrigt — — — — — medgivande därtill.

61 §.

3 m o m. I de taxeringsdistrikt, där taxering av inkomst av rensköt-sel ifrågakommer, böra sammanträden för förrättande av dylik taxering hållas i god tid före den 15 april; och åligger det taxeringsnämndens ordförande att om tid och plats för sammanträdena samråda med vederbörande lappfogde. Lappfogden samt ordningsman i lappby inom taxeringsdistriktet skola särskilt kallas till dylikt sammanträde.

3 m o m. I de taxeringsdistrikt, där taxering av inkomst av rensköt-sel ifrågakommer, böra sammanträden för förrättande av dylik taxering hållas i god tid före den 15 april; och åligger det taxeringsnämndens ordförande att om tid och plats för sammanträdena samråda med vederbörande *förste konsulent inom lappväsendet*. *Förste konsulenten* samt ordningsman i lappby inom taxeringsdistriktet skola särskilt kallas till dylikt sammanträde.

Vid sådant sammanträde skall ord-

Vid sådant sammanträde skall ord-

(Nuvarande lydelse)

ningsman, som nu nämnts, vara närvarande, då fråga är om taxering av lappar, som tillhöra ordningsmannens lappby, med rätt för ordningsmannen att deltaga i nämndens överläggningar men ej i besluten. Ordningssmannen skall till dylikt sammanträde medföra det hos honom förvarade exemplaret av senast upprättade renlängd. Där så ske kan skall jämväl *lappfogden* vara tillstädes vid sådant sammanträde med rätt att deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

129 §.

1 m o m. Av statsmedel bestridas:

1) ersättning åt ordförandena och kronoombuden i taxeringsnämnderna,

2) *gottgörelse för den medverkan i taxeringsarbetet, som enligt 16 § 1 mom. lämnas av lokal skattemyndighet i stad med egen uppbördsförvaltning,*

3) bidrag till kostnader, som kommun åtagit sig för särskilda anstalter för taxeringsarbetet genom tillhandahållande av tjänstemän enligt 16 § 2 mom. eller annorledes, därest dessa anstalter finnas äga särskilt värde för det allmänna, samt

4) kostnader för taxeringen, vilka omförmälas i 3 mom. samt 5—8 mom. här nedan.

2 m o m. Det åligger länsstyrelsen att, enligt de närmare bestämmelser Kungl. Maj:t utfärdar, meddela beslut om de ersättningar och bidrag, som skola utgå enligt bestämmelserna i 1 mom. vid 1)—3).

6 m o m. Ersättning till *lappfogde*

(Föreslagen lydelse)

ningsman, som nu nämnts, vara närvarande, då fråga är om taxering av lappar, som tillhöra ordningsmannens lappby, med rätt för ordningsmannen att deltaga i nämndens överläggningar men ej i besluten. Ordningssmannen skall till dylikt sammanträde medföra det hos honom förvarade exemplaret av senast upprättade renlängd. Där så ske kan skall jämväl *förste konsulenten* vara tillstädes vid sådant sammanträde med rätt att deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

1 m o m. Av statsmedel bestridas:

1) ersättning åt ordförandena och kronoombuden i taxeringsnämnderna,

2) bidrag till kostnader, som kommun åtagit sig för särskilda anstalter för taxeringsarbetet genom tillhandahållande av tjänstemän enligt 16 § 2 mom. eller annorledes, därest dessa anstalter finnas äga särskilt värde för det allmänna, samt

3) kostnader för taxeringen, vilka omförmälas i 3 mom. samt 5—8 mom. här nedan.

2 m o m. Det åligger länsstyrelsen att, enligt de närmare bestämmelser Kungl. Maj:t utfärdar, meddela beslut om de ersättningar och bidrag, som skola utgå enligt bestämmelserna i 1 mom. vid 1)—2).

6 m o m. Ersättning till *förste*

(Nuvarande lydelse)

för inställelse vid sammanträde med taxeringsnämnd enligt 61 § 3 mom. utgår enligt allmänna resereglementet.

(Föreslagen lydelse)

konsulent inom lappväsendet för inställelse vid sammanträde med taxeringsnämnd enligt 61 § 3 mom. utgår enligt allmänna resereglementet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967. De äldre bestämmelserna i 129 § 1 mom. 2) skola dock även därefter tillämpas i fråga om gottgörelse för medverkan i taxeringsarbete före utgången av år 1966.

Förslag

till

Förordning

om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)

Härigenom förordnas, dels att 64 § uppbördsförordningen den 5 juni 1953 skall upphöra att gälla, dels att 2 § 2 mom., 44 §, 53 § 1 mom., 56 § 3 mom., 57, 59 och 63 §§, 68 § 1 mom., 73, 74 och 83 §§ samt rubriken närmast före 74 § förordningen¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

2 §.

2 mom. I denna — — — — — föregått taxeringsåret;

u p p b ö r d s å r: tiden från och med mars månad ett år till och med februari månad nästföljande år;

l a n d e t: jämväl stad eller del av stad, som enligt förordnande av Kungl. Maj:t tillhör fögderi;

s t a d: stad eller del av stad, som icke tillhör fögderi; samt

l o k a l s k a t t e m y n d i g h e t: på landet häradsskrivare och i stad kronokamrerare.

u p p b ö r d s å r: tiden från och med mars månad ett år till och med februari månad nästföljande år.

44 §.

Länsstyrelsen skall — — — — — enligt bestämmelserna i 39—43 §§.

Det åligger lokal skattemyndighet att med hjälp av exekutionsbiträden inom myndighetens tjänstgöringsområde biträda länsstyrelsen vid fullgörande av ovannämnda övervakning.

Det åligger lokal skattemyndighet att biträda länsstyrelsen vid fullgörande av ovannämnda övervakning.

På begäran — — — — — av bestämmelserna i 39—43 §§.

¹ Senaste lydelse se beträffande 2 § 2 mom. 1964:672, 53 § 1 mom. 1960:155, 56 § 3 mom. 1958:300 samt 73 § 1964:354.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

53 §.

1 mom. Debiterad skatt — — — — — 52 § sägs.

Inbetalning, som — — — — — sista dag.

Arbetsgivare med minst två arbetstagare så ock annan arbetsgivare, beträffande vilken *länsstyrelsen eller i stad* den lokala skattemyndigheten så förordnat, skall inbetala under uppbördstermin förfallande skatt, som innehållits å arbetstagares lön, sålunda, att det sammanlagda skattebeloppet medelst inbetalningskort eller girokort inbetalas eller överföres till postgirokontot för skatteavdelningen vid postkontoret i residensstaden. Samtidigt skola skatteanvisningar jämte summerad förteckning över de olika skattebeloppen insändas till skatteavdelningen. Dock äger statlig myndighet efter anmälan till skatteavdelningen vid postkontoret i residensstaden, så ock annan arbetsgivare, om han har minst etthundra arbetstagare, efter tillstånd av vederbörande länsstyrelse insända skatteanvisningar avseende preliminär A-skatt jämte summerad förteckning över de olika, vid varje uppbördstermin till skatteavdelningen inbetalda skattebeloppen allenast en gång om året i samband med inbetalning av skatt förfallande till betalning under uppbördsterminen i januari månad. I sist avsett fall skall arbetsgivaren för varje arbetstagare insända allenast en skatteanvisning på vilken upptagits sammanlagda beloppet av de för arbetstagaren gjorda skatteavdragen. Arbetsgivare, varom i detta stycke förmäles, må samtidigt med inbetalning av arbetstagares skatt in-

Arbetsgivare med minst två arbetstagare så ock annan arbetsgivare, beträffande vilken den lokala skattemyndigheten så förordnat, skall inbetala under uppbördstermin förfallande skatt, som innehållits å arbetstagares lön, sålunda att det sammanlagda skattebeloppet medelst inbetalningskort eller girokort inbetalas eller överföres till postgirokontot för skatteavdelningen vid postkontoret i residensstaden. Samtidigt skola skatteanvisningar jämte summerad förteckning över de olika skattebeloppen insändas till skatteavdelningen. Dock äger statlig myndighet efter anmälan till skatteavdelningen vid postkontoret i residensstaden, så ock annan arbetsgivare, om han har minst etthundra arbetstagare, efter tillstånd av vederbörande länsstyrelse insända skatteanvisningar avseende preliminär A-skatt jämte summerad förteckning över de olika, vid varje uppbördstermin till skatteavdelningen inbetalda skattebeloppen allenast en gång om året i samband med inbetalning av skatt förfallande till betalning under uppbördsterminen i januari månad. I sist avsett fall skall arbetsgivaren för varje arbetstagare insända allenast en skatteanvisning på vilken upptagits sammanlagda beloppet av de för arbetstagaren gjorda skatteavdragen. Arbetsgivare, varom i detta stycke förmäles, må samtidigt med inbetalning av arbetstagares skatt inbetala jämväl arbetsgivaren själv

(Nuvarande lydelse)

betala jämväl arbetsgivaren själv påförd preliminär och kvarstående skatt. För att inbetalning skall anses verkställd under uppbördsterminen, skall inbetalningskortet eller girokortet ävensom i förekommande fall försändelsen hava inkommit till postanstalt senast den 18 i den månad, under vilken terminen infaller.

Vid inbetalning — — — — — avräknas härå.

(Föreslagen lydelse)

påförd preliminär och kvarstående skatt. För att inbetalning skall anses verkställd under uppbördsterminen, skall inbetalningskortet eller girokortet ävensom i förekommande fall försändelsen hava inkommit till postanstalt senast den 18 i den månad, under vilken terminen infaller.

56 §.

3 mom. Beträffande inbetalning — — — — — följande gälla.

Avser inbetalningen skatt, som innehållits för arbetstagare, vars anställning upphört före ingången av månad, varunder nästföljande uppbördstermin inträffar, skall inbetalningen göras inom fjorton dagar från det anställningen upphörde, dock att annan arbetsgivare än som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket icke må verkställa inbetalningen senare än å nämnda uppbördstermin. Länsstyrelsen eller i stad den lokala skattemyndigheten må medgiva anstånd med inbetalningen till uppbördsterminens sista dag eller, beträffande arbetsgivare som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket, till den 18 i den månad under vilken terminen infaller.

I annat — — — senast den 18 i den månad under vilken terminen infaller.

Avser inbetalningen skatt, som innehållits för arbetstagare, vars anställning upphört före ingången av månad, varunder nästföljande uppbördstermin inträffar, skall inbetalningen göras inom fjorton dagar från det anställningen upphörde, dock att annan arbetsgivare än som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket icke må verkställa inbetalningen senare än å nämnda uppbördstermin. Länsstyrelsen må medgiva anstånd med inbetalningen till uppbördsterminens sista dag eller, beträffande arbetsgivare som avses i 53 § 1 mom. tredje stycket, till den 18 i den månad under vilken terminen infaller.

57 §.

Penninginrättning, varom — — — — — Kungl. Maj:t bestämmer.

Skatteavdelning vid postkontor eller, såvitt gäller skattskyldiga i stad och Kungl. Maj:t ej annorlunda förordnat, den lokala skattemyndigheten i staden skall anteckna inbetald skatt å uppbördskort samt upp-

Skatteavdelning vid postkontor skall anteckna inbetald skatt å uppbördskort samt upprätta restlängd i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

rätta restlängd i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer.

59 §.

Det åligger utmätningsman *eller, efter dennes uppdrag, utmätningsman underställt exekutionsbiträde* att enligt av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser verkställa indrivning av skatt och *för sådant ändamål*, i den utsträckning *detta* är medgivet, förrätta utmätning eller bevilja införsel.

Det åligger utmätningsman att enligt bestämmelser som Kungl. Maj:t meddelar verkställa indrivning av skatt och *restavgift* och därvid förrätta utmätning eller bevilja införsel i den utsträckning *det* är medgivet.

63 §.

I den omfattning och på det sätt Kungl. Maj:t föreskriver skall *utmättningsman eller exekutionsbiträde utfärda* särskilt kvitto (*indrivningskvitto*) å medel, som *han* uppbär enligt denna förordning. Kvitto utfärdat annorledes än i enlighet med vad därom föreskrives är icke gällande.

I den omfattning och på det sätt Kungl. Maj:t föreskriver skall särskilt kvitto (*indrivningskvitto*) *utfärdas* å medel, som *utmättningsman* uppbär enligt denna förordning. Kvitto utfärdat annorledes än i enlighet med vad därom föreskrives är icke gällande.

68 §.

1 mom. Överstiger erlagd — — — — — fem kronor.

Det åligger lokal skattemyndighet i stad att skyndsamt tillhandahålla länsstyrelsen erforderliga uppgifter om skatt, som enligt första stycket skall återbetalas till skattskyldiga i staden.

Sedan beslut, — — — — — äger återbekomma.

Finner Kungl. Maj:t — — — — — därom förordna.

73 §.

Häradsskrivare, kronokamrerare, tjänsteman hos lokal skattemyndighet eller hos länsstyrelse, ordförande och ledamöter i centrala folkbokförings-

Tjänsteman hos länsstyrelse eller lokal skattemyndighet, ordförande och ledamöter i centrala folkbokförings- och uppborädsnämnden, hos

(Nuvarande lydelse)

rings- och uppborädsnämnden, hos nämnden anställda tjänstemän samt sakkunnig, som biträder nämnden, ävensom, med motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 50 § 1 mom. första, andra, tredje och fjärde styckena taxeringsförordningen, taxeringsnämnd och prövningsnämnd äga taga del av preliminär självdeklaration eller annan uppgift eller handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelse i denna förordning. Självdeklaration, uppgift eller handling som nyss sagts skall jämväl tillhandahållas andra myndigheter än de förut nämnda, därest dessa i och för sin verksamhet böra erhålla del därav.

Den, som — — — ledning vid årlig taxering.

Självdeklaration, uppgift — — — självdeklaration vid årlig taxering.

Vad i — — — stycket avses.

(Föreslagen lydelse)

nämnden anställda tjänstemän samt sakkunnig, som biträder nämnden, ävensom, med motsvarande tillämpning av bestämmelserna i 50 § 1 mom. första, andra, tredje och fjärde styckena taxeringsförordningen, taxeringsnämnd och prövningsnämnd äga taga del av preliminär självdeklaration eller annan uppgift eller handling, som avlämnats eller tillhandahållits enligt bestämmelse i denna förordning. Självdeklaration, uppgift eller handling som nyss sagts skall jämväl tillhandahållas andra myndigheter än de förut nämnda, därest dessa i och för sin verksamhet böra erhålla del därav.

Ansvarighet för debitering, uppborä, indrivning och redovisning av skatt.

Tillsyn över debitering, indrivning och redovisning av skatt.

74 §.

1 m o m. Härads-skrivare eller kronokamrerare är ansvarig för den debitering, som på honom ankommer.

Postverket ansvarar för den uppborä av skatt, som äger rum genom verkets försorg.

Kronokamrerare är ansvarig för den redovisning av skatt, som på honom ankommer.

Utmättningsman ansvarar för indrivning och den redovisning därav, som på honom ankommer.

2 m o m. Underlåter lokal skattemyndighet eller utmättningsman att inom föreskriven tid fullgöra vad på

Underlåter lokal skattemyndighet eller utmättningsman att inom föreskriven tid fullgöra sina åligganden enligt denna förordning, skall länsstyrelsen, när det blivit känt, omedelbart vidtaga de åtgärder som förhållandena kunna föranleda.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

vederbörande enligt denna förordning ankommer, skall länsstyrelsen, då sådant blivit känt, omedelbart vidtaga de åtgärder, vartill förhållandena kunna föranleda.

83 §.

Hörsammar icke — — — — — lämpligt vite.

Om uttagande av förelagt vite förordnar länsstyrelsen efter anmälan av vederbörande föredragande i upp-
bördsärenden hos länsstyrelsen, kro-
nokamrerare eller häradsskrivare.

Om uttagande av förelagt vite förordnar länsstyrelsen efter anmälan av vederbörande föredragande i upp-
bördsärenden hos länsstyrelsen eller
av lokal skattemyndighet.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967.

Vad som föreskrives om kronokamrerare eller häradsskrivare i lag eller annan författning eller särskild föreskrift skall avse lokal skattemyndighet.

Bestämmelserna i 64 § om rätt till andel i restavgifter äga alltjämt tillämpning i fråga om exekutiv förrättningsman som erhållit rätt att efter den 1 januari 1965 uppbära andel i restavgifter.

Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen den 18 december 1959 (nr 551) angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring

Härigenom förordnas, att 1, 5, 8 och 11 §§ förordningen den 18 december 1959 angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

1 §.

För här i riket bosatt eller mantalsskriven försäkrad skall pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring bestämmas av den lokala skattemyndighet, inom vars tjänstgöringsområde den försäkrade taxerats till statlig inkomstskatt eller skulle hava taxerats till sådan skatt, därest han varit bosatt i riket eller icke haft att erlægga sjömansskatt. *Vad nu sagts om lokal skattemyndighet skall i Stockholm avse överståthållarämbetet.*

För annan försäkrad än som i första stycket sägs skall den pensionsgrundande inkomsten bestämmas av *överståthållarämbetet.*

För här i riket bosatt eller mantalsskriven försäkrad skall pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring bestämmas av den lokala skattemyndighet, inom vars tjänstgöringsområde den försäkrade taxerats till statlig inkomstskatt eller skulle hava taxerats till sådan skatt, därest han varit bosatt i riket eller icke haft att erlægga sjömansskatt.

För annan försäkrad än som i första stycket sägs skall den pensionsgrundande inkomsten bestämmas av *den lokala skattemyndigheten i Stockholm.*

5 §.

Efter anmaning av riksförsäkringsverket, *överståthållarämbetet* eller lokal skattemyndighet åligger det försäkrad och hans arbetsgivare att i den omfattning och inom den tid, som i anmaningen angivits, meddela

Efter anmaning av riksförsäkringsverket eller lokal skattemyndighet åligger det försäkrad och hans arbetsgivare att i den omfattning och inom den tid, som i anmaningen angivits, meddela de upplysningar, som

¹ Förordningen omtryckt 1962:395.

(Nuvarande lydelse)

de upplysningar, som finnas erforderliga för beräkning av pensionsgrundande inkomst för den försäkrade.

(Föreslagen lydelse)

finnas erforderliga för beräkning av pensionsgrundande inkomst för den försäkrade.

8 §.

Har belopp — — — — — stycket sägs.

Om pensionsgrundande — — — — — pensionsgrundande inkomsten.

Pensionsgrundande inkomst som *överståthållarämbetet* eller lokal skattemyndighet bestämt senast den 20 november under taxeringsåret skall, därest debetsedel å slutlig skatt utfärdas för den försäkrade, angivas å debetsedeln. Har pensionsgrundande inkomst bestämts efter nämnda tidpunkt, skall underrättelse härom sändas till den försäkrade.

Pensionsgrundande inkomst som lokal skattemyndighet bestämt senast den 20 november under taxeringsåret skall, därest debetsedel å slutlig skatt utfärdas för den försäkrade, angivas å debetsedeln. Har pensionsgrundande inkomst bestämts efter nämnda tidpunkt, skall underrättelse härom sändas till den försäkrade.

Har verkställd — — — — — härför sändas till den försäkrade.

Underrättelse enligt — — — — — över beslutet.

11 §.

Över sådant — — — — — eller underrättelse.

Över beslut, varigenom *överståthållarämbetet* eller lokal skattemyndighet ändrat verkställd beräkning av pensionsgrundande inkomst, må besvär anföras hos riksförsäkringsverket.

Över beslut, varigenom lokal skattemyndighet ändrat verkställd beräkning av pensionsgrundande inkomst, må besvär anföras hos riksförsäkringsverket.

Besvär skola — — — riksförsäkringsverket före besvärstidens utgång.

Riksförsäkringsverket äger, — — — pensionsgrundande inkomst.

Klagan över — — — domstolen före besvärstidens utgång.

Riksförsäkringsverkets beslut — — — sådan prövning.

Riksförsäkringsverkets, *överståthållarämbetets* och lokal skattemyndighets beslut lända till efterrättelse utan hinder av förd klagan. Lag samma vare, där riksförsäkringsverket, ändå att klagan icke förts, upptagit ärende till prövning eller underställt beslut försäkringsdomstolens prövning.

Riksförsäkringsverkets och lokal skattemyndighets beslut lända till efterrättelse utan hinder av förd klagan. Lag samma vare, där riksförsäkringsverket, ändå att klagan icke förts, upptagit ärende till prövning eller underställt beslut försäkringsdomstolens prövning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967.

I fråga om besvär över beslut som överståthållarämbetet före den 1 januari 1967 meddelat om beräkning av pensionsgrundande inkomst eller ändring av sådan beräkning äga de äldre bestämmelserna fortfarande tillämpning.

Förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

Härigenom förordnas, att 6—9 §§ förordningen den 18 december 1959 angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 §.

Arbetsgivaruppgift skall av annan arbetsgivare än som i andra stycket sägs avlämnas till den lokala skattemyndighet, inom vars tjänstgöringsområde han skall taxeras till statlig inkomstskatt eller, om han icke skall taxeras till sådan skatt, han bedrivit sin huvudsakliga verksamhet. *Vad nu sagts om lokal skattemyndighet skall i Stockholm avse överståthållarämbetet.*

Arbetsgivaruppgift skall av annan arbetsgivare än som i andra stycket sägs avlämnas till den lokala skattemyndighet, inom vars tjänstgöringsområde han skall taxeras till statlig inkomstskatt eller, om han icke skall taxeras till sådan skatt, han bedrivit sin huvudsakliga verksamhet.

Redare, som — — — — — till sjömansskattekontoret.

Arbetsgivaruppgift skall vara — — — — — efter utgiftsåret.

På ansökan — — — — — vara avlämnad.

7 §.

Arbetsgivare, som — — — — — komplettera densamma.

Efter anmaning — — — — — för arbetsgivaren.

För kontroll — — — — — moment sägs.

Anmaning som avses i denna paragraf utfärdas av riksförsäkringsverket, *överståthållarämbetet*, lokal

Anmaning som avses i denna paragraf utfärdas av riksförsäkringsverket, lokal skattemyndighet eller före-

¹ Förordningen omtryckt 1962:396.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

skattemyndighet eller föreståndaren
för sjömansskattekontoret.

ståndaren för sjömansskattekontoret.

I anmaning — — — — — vite föreläggas.

8 §.

Överståthållarämbetet, de lokala skattemyndigheterna och sjömansskattekontoret skola på sätt riksförsäkringsverket närmare föreskriver utöva kontroll av att uppgiftsskyldigheten enligt denna förordning fullgöres.

De lokala skattemyndigheterna och sjömansskattekontoret skola på sätt riksförsäkringsverket närmare föreskriver utöva kontroll av att uppgiftsskyldigheten enligt denna förordning fullgöres.

9 §.

Överståthållarämbetet, lokal skattemyndighet och sjömansskattekontoret åligger att till riksförsäkringsverket inom tid och på sätt verket bestämmer överlämna det ena exemplaret av inkomna arbetsgivaruppgifter.

Lokal skattemyndighet och sjömansskattekontoret åligger att till riksförsäkringsverket inom tid och på sätt verket bestämmer överlämna det ena exemplaret av inkomna arbetsgivaruppgifter.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967.

Vid debitering enligt 20 § första stycket av arbetsgivares preliminära avgift för år 1967 eller år 1968 skall hänsyn tagas till ökning som avgiftsunderlaget kan antagas komma att undergå till följd av ändring i 19 kap. 1 § lagen om allmän försäkring.

*Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den
18 mars 1966.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, LINDSTRÖM,
LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING,
SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler statsrådet Lundkvist *lagstiftningsfrågor med anledning av förstatligandet av uppbördsverken och omorganisation av de lokala skattemyndigheterna* samt anför.

Inledning

Magistratsstäderna har av ålder själva ombesörjt kronouppbörderna medan uppbörden i övriga delar av landet i princip har varit en statlig uppgift. Motvarande har med tiden kommit att gälla också mantalsskrivningen. Efter hand har åtskilliga magistratsstäder emellertid befriats från ifrågavarande skyldigheter. F. n. är det 29 städer som har egen uppbördsförvaltning. De fullgör uppgiften genom att bestrida kostnaderna för den lokala skattemyndighetens verksamhet i fråga om uppbörd och mantalsskrivning samt i viss omfattning taxering.

Efter förslag av 1955 års stadsutredning och på grundval av en P. M. den 20 november 1963 angående avveckling av vissa av städernas särskilda rättigheter och skyldigheter i förhållande till staten beslutade statsmakterna år 1964 (prop. 157, SU 164, rskr 342) bl. a. att staten skall överta huvudmannaskapet för uppbördsväsendet i de städer som har egen uppbördsförvaltning. Beslutet innefattade också vissa riktlinjer för genomförandet av reformen. Genom beslut den 11 december 1964 uppdrog Kungl. Maj:t åt *centrala folkbokförings- och uppbördsnämnden (CFU)* att verkställa utredning och avge förslag i fråga om de organisatoriska förutsättningarna och formerna samt tidpunkten för förstatligandet.

CFU har under hösten 1965 lämnat tre betänkanden (stencilerade) med

förslag till formerna för huvudmannaskapsreformen samt ny organisation för de lokala skattemyndigheterna.

I det första betänkandet, »Uppbördsverkens förstatligande», som avgavs den 20 augusti 1965, föreslås att förstatligandet skall äga rum den 1 januari 1967 samtidigt som ny organisation för de lokala skattemyndigheterna genomförs och att formerna för förstatligandet i allt väsentligt skall överensstämma med vad som gällde vid förstatligandet av polis-, åklagar- och exekutionsväsendet (se bl. a. prop. 1962: 148, SU 183, rskr 387 och prop. 1964: 101, L¹U 28, rskr 291).

Remissyttranden över detta betänkande har avgetts av riksförsäkringsverket, byggnadsstyrelsen, statskontoret, riksrevisionsverket, statens nämnd för förhandlingar med kommuner, exekutionsväsendets organisationsnämnd, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i samtliga län utom Gotlands, Skaraborgs och Kopparbergs län, länsstyrelsernas utbildningsnämnd, Civila statsförvaltningens personalnämnd, Svenska landstingsförbundet, Svenska stadsförbundet, Svenska kommunförbundet, Landsorganisationen i Sverige (LO), Statstjänstemännens riksförbund (SR), Sveriges akademikers centralorganisation (SACO), Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och Föreningen Sveriges kronokamrerare. Överståthållarämbetet har bifogat yttrande av Stockholms stad och länsstyrelserna yttranden av städerna Södertälje, Uppsala, Nyköping, Eskilstuna, Norrköping, Linköping, Jönköping, Växjö, Kalmar, Karlskrona, Kristianstad, Malmö, Hälsingborg, Lund, Landskrona, Halmstad, Göteborg, Uddevalla, Borås, Karlstad, Kristinehamn, Örebro, Västerås, Gävle, Sundsvall, Östersund, Umeå och Luleå, dvs. de 29 städer där det f. n. finns kommunal uppbördsförvaltning.

Av CFU:s andra båda betänkanden avser det ena, som avgavs den 27 oktober 1965, »Lokal skattemyndighets arbetsuppgifter och organisation» och det andra, som avgavs den 16 december 1965, »den lokala skattemyndigheten i Stockholm, dess arbetsuppgifter och organisation m. m.».

På grundval av CFU:s betänkanden har förut i dag på min hemställen beslutats proposition till riksdagen (1966: 66) angående förstatligandet av uppbördsverken och omorganisation av de lokala skattemyndigheterna m. m. Förslaget innebär bl. a. att staten den 1 januari 1967 övertar huvudmannaskapet för uppbördsförvaltningen i de 29 städer som jag har nämnt nyss och att personalorganisation och distriktsindelning ändras i samband därmed.

Huvuddragen i förslaget om förstatligande och omorganisation av uppbördsförvaltningen

Innan jag går in på CFU:s förslag i fråga om den lagstiftning som aktualiseras av reformerna inom uppbördsväsendet skall jag lämna en kortfattad redogörelse för huvuddragen i 1964 års principbeslut och de förslag som läggs fram i prop. 1966: 66. Beträffande den närmare utformningen av förslagen hänvisas till propositionen.

Förstatligandet

Förstatligandet av de 29 kommunala uppbördsförvaltningarna skall äga rum den 1 januari 1967. Staten skall då överta ansvaret för all verksamhet som de kommunala uppbördsverken bedriver, alltså också verksamhet som inte ankommer på lokal skattemyndighet inom den redan f. n. statliga fögderiförvaltningen. Den omreglering av uppgifterna som bör ske för att alla lokala skattemyndigheter skall få likartade uppgifter skall anstå tills automatiskt databehandlingssystem (ADB-system) införs inom folkbokförings- och uppbördsväsendet.

Staten skall vid huvudmannaskapsreformen överta all personal vid de kommunala uppbördsverken som vill gå över till statlig tjänst inom uppbördsväsendet. Från statens sida skall samma principer för övergången tillämpas som gällde vid förstatligandet av polisväsendet m. m. De närmare villkoren för övergången har fastställts vid förhandlingar med vederbörande personalorganisationer.

Staten skall svara för lokaler för de lokala skattemyndigheterna även i de städer som nu har kommunala uppbördsverk. Dessa städer skall emellertid upplåta lokaler och överlåta inventarier till staten enligt i stort sett samma regler som vid förstatligandet av polisväsendet m. m. Motsvarande skall gälla städernas skyldighet att under en femårig övergångstid bidra till statens kostnader för den verksamhet som uppbördsverken bedriver f. n. Städerna skall också bidra till statens pensionskostnader för den personal som går över från kommunal till statlig tjänst.

Den nya organisationen

Den nuvarande indelningen av landet i verksamhetsområden för lokala skattemyndigheter — städer med egen uppbördsförvaltning och fögderier i landet i övrigt — ersätts med en enhetlig fögderiindelning, som grundas på fastställda planer för länens indelning i kommuner (SFS 1964: 162) samt indelningen i polisdistrikt (SFS 1964: 113, ändrad 1964: 620) och kronofogdedistrikt (SFS 1964: 366). Genom den nya indelningen minskar antalet verksamhetsområden för lokal skattemyndighet och därmed antalet

sådana myndigheter från 185 till ca 120. Inom varje fögderi skall finnas endast en stationeringsort.

Lokal skattemyndighets uppgifter skall liksom hittills avse folkbokföring, taxering, uppörd och allmän försäkring. I fråga om folkbokföringen skall lokal skattemyndighet ombesörja mantalsskrivning av fysiska personer och fastigheter, föra register över befolkning och fastigheter samt upprätta röstlängd. Huvuduppgiften på taxeringsområdet är att sortera deklARATIONER och välja ut deklARATIONER som skall behandlas av särskild taxeringsnämnd, föra längder och räkna ut beskattningsbar inkomst samt i taxeringslängd anteckna uträknade skatter och avgifter samt motta, förvara och tillhandahålla längder, längdavskrifter m. m. Bland uppgifterna i fråga om uppörd kan nämnas att verkställa preliminär taxering, debitera preliminär B-skatt samt slutlig, kvarstående och tillkommande skatt, lägga upp uppörds kort, föra debiteringslängd, utfärda debetsedlar och pröva ansökningar om befrielse från eller nedsättning av skatteavdrag och om jämkning av preliminär skatt och anstånd med att erlägga debiterad skatt. Till de mera väsentliga uppgifterna på försäkringsområdet hör att kontrollera att arbetsgivare fullgör sina skyldigheter att lämna uppgifter till ledning för beräkning av pensionsgrundande inkomst, fastställa sådan inkomst och debitera vissa tilläggs pensionsavgifter.

I Stockholm ankommer det f. n. på överståthållarämbetet i stället för på lokal skattemyndighet att beräkna pensionsgrundande inkomst och att kontrollera de uppgifter som arbetsgivare lämnar till ledning för beräkning av underlaget för arbetsgivaravgift enligt lagen om allmän försäkring. Dessa åligganden skall även i Stockholm ankomma på lokal skattemyndighet efter organisationsreformen.

Genomförandet av ADB-system inom folkbokförings- och uppörds väsendet, vilket beräknas ske år 1968, medför att lokal skattemyndighet avlastas vissa uppgifter särskilt i fråga om taxering och debitering. T. v. blir emellertid lokal skattemyndighets uppgifter på dessa områden i stort sett oförändrade.

Lokal skattemyndighets medverkan i det lokala taxeringsarbetet skall öka. Sålunda skall myndigheten fungera som kansli för lokal taxeringsnämnd och handha längdföringen i fråga om den allmänna fastighetstaxeringen. Den skall också utföra viss förberedande deklara tionsgranskning och eftergranskning av självdeklARATIONER. Vidare läggs ansvaret för skatte debiteringen på lokal skattemyndighet, som även skall verkställa omräkning av skatt på grund av beslut om ändrad taxering eller debitering.

Kontrollen att arbetsgivare fullgör skyldigheten att göra skatteavdrag och redovisa innehållen skatt skall intensifieras. Kontrollen ankommer främst på lokal skattemyndighet. Skärpt uppmärksamhet skall också ägnas åt kontrollen att arbetsgivare fullgör sin uppgiftsskyldighet enligt författningar om allmän försäkring.

Slutligen skall lokal skattemyndighet lämna allmänheten service inom sitt verksamhetsområde, en uppgift som får större betydelse i och med att myndighetens uppgifter växer.

I fråga om organisationen inom lokal skattemyndighet görs inga nämnvärda ändringar f. n. För varje myndighet skall finnas en chef, en eller flera kvalificerade medarbetare samt biträdespersonal. Den inre organisationen sedan datareformen har genomförts skall utredas närmare.

Utredningsförslaget

Lokaler

Efter att ha erinrat om de allmänna principer för statens övertagande av huvudmannaskapet för de kommunala uppborgsverken som har lagts fast i prop. 1964:157 tar CFU först upp frågan om lokalhållningen för de statliga myndigheter som träder i stället för uppborgsverken.

Enligt principbeslutet skall, anför nämnden, lokalhållningen vila på statsverket efter förstatligandet. Städerna anses då böra i fråga om hyrda lokaler åläggas att medverka till att hyresrätten får övergå till statsverket och att nya hyresavtal träffas med fastighetsägarna. Uppborgsverkslokaler i stads egen fastighet bör upplåtas på liknande sätt. Statsverket bör ha rätt att använda lokalerna för annan statlig myndighet än lokal skattemyndighet om det behövs för att staten skall kunna anskaffa andra kontorslokaler för den lokala skattemyndigheten i staden. Hyressättningen för lokaler som det här är fråga om föreslås skola bestämmas enligt de regler som gäller för lokaler åt polisväsendet m. m., alltså av en särskild nämnd. Lokalerna bör upplåtas till kronan under en femårsperiod om annat inte avtalas.

Nämnden påpekar, att kommun- eller privatägda fastigheter kommer att på några håll helt eller till huvudsaklig del användas för lokal skattemyndighet jämte andra statliga myndigheter. Frågor om statens förvärv av sådana fastigheter torde enligt nämnden kunna lösas genom förhandlingar. Det får ankomma på byggnadsstyrelsen att väcka frågor om eventuell inlösen av fastigheter.

Inventarier m. m.

I fråga om inventarierna påpekar nämnden att principbeslutet innebär att städerna utan ersättning skall överlåta de inventarier och den övriga lösa egendom som har anskaffats för uppborgsverken. Polisberedningen, vars riktlinjer sedermera har godtagits, har i sitt stencilerade betänkande nr 10 om kommuns skyldigheter i samband med statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m. behandlat vad som är att hänföra till inventarier.

Nämnden erinrar om att lös egendom, som har anskaffats uteslutande för polisväsendet m. m., redan har överlämnats till kronan enligt tidigare bestämmelser, medan egendom som används gemensamt med andra kommunala förvaltningar är kvar i kommunens ägo. I och med att också uppborgsverken förstatligas kan sådan gemensamt använd egendom komma att användas uteslutande för statlig verksamhet. Enligt nämndens förslag bör i så fall äganderätten övergå på statsverket.

Bidragsskyldighet

De ekonomiska frågor som uppkommer i samband med huvudmannaskapsreformen överensstämmer enligt nämnden i allt väsentligt med dem som förekom vid de motsvarande tidigare huvudmannaskapsreformerna. Städernas skyldighet att lämna övergångsbidrag till statsverket är redan beslutad i princip och bör regleras på samma sätt som i fråga om det redan förstatligade polis-, åklagar- och exekutionsväsendet och de numera statliga rådhusrätterna. Därvid torde bestämmelserna också få i huvudsak motsvarande innehåll.

Nämnden föreslår alltså att stad, som intill utgången av år 1966 är skyldig att svara för uppbördsväsendet i staden, under fem år från den 1 januari 1967 skall lämna bidrag till statsverket för lokal skattemyndighets verksamhet. Bidragen skall fastställas av myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer (riksrevisionsverket). Första årets bidrag skall motsvara ett efter vissa regler bestämt grundbelopp och bidragen för vart och ett av de följande åren skall utgöra närmast föregående års bidrag minskat med en femtedel av grundbeloppet. Uppbörden skall ombesörjas av vederbörande länsstyrelse. Grundbeloppet bör enligt nämnden beräknas på följande sätt.

Om uppbördsverken förstatligas två år senare än polismyndigheten och rådhusrätterna för vilka åren 1961 och 1962 utgjorde *basår*, synes det enligt nämnden naturligt att grunda övergångsersättningen beträffande uppbördsverken på förhållandena under basår som ligger två år senare än de nyss nämnda. Nämnden föreslår därför att grundbeloppet, som bör beräknas efter samma principer som gällde vid tidigare förstatliganden, skall omfatta hälften av stadens faktiska bidragsgrundande kostnader åren 1963 och 1964 för uppbördsverket, dvs. personalkostnader samt utgifter för lokaler och övriga omkostnader för verksamheten. Det får ankomma på städerna att enligt anvisningar som kommer att utfärdas ta fram underlaget för beräkningen av bidragen ur sin bokföring.

Den största posten i bidragsunderlaget är kostnaden för personalens *avlöningsförmåner*, framhåller nämnden. Huvudregeln bör vara att all personal medräknas, inte bara kronokamrerare, assistenter och biträden utan också telefonister, vaktmästare, städerskor m. fl. Ett särskilt problem är personal som har arbetsuppgifter som inte omfattas av förstatligandet, t. ex. medverkan i valnämndens arbete eller handläggning av rent kommunala uppgifter. Att i detalj spalta upp tjänstemännens arbete på olika sådana uppgifter som sysselsätter dem tidvis under året jämsides med övrigt arbete skapar enligt nämndens mening svårigheter och påverkar dessutom frågan om avdrag för lämnade statsbidrag m. m. Nämnden föreslår att man beaktar avlöningsförmånerna för all personal med undantag för sådan personal som huvudsakligen är sysselsatt med kommunala uppgifter. Lön till kommunal taxeringsrevisor och biträde åt denne bör inte medräknas.

Nämnden anser att bruttolönekostnaderna för personalen bör enligt tidi-

gare vedertagna principer räknas upp med hänsyn till löneutvecklingen fram till förstatligandetidpunkten. Grunder för denna uppräknings skall Kungl. Maj:t fastställa. Gränsdragningen mellan avlöningskostnader och övriga personalkostnader träder då i förgrunden. Till avlöningskostnader finner nämnden böra hänföras löner till löneplans- och arvodesanställd personal, personliga lönetillägg eller avlöningsförstärkningar, ackords-, semester-, vikariats- och övertidsersättningar, kallortstillägg m. m., arvoden utöver lön för särskilda arbetsuppgifter, t. ex. åt särskilt förordnade biträdande tjänstemän eller långdförare i taxeringsnämnder, samt löner, arvoden och timersättningar åt tillfällig personal. Vidare bör i vissa fall till avlöningskostnader räknas avlöning till annan personal än den som är anställd vid uppborðsverket, t. ex. bidrag till avlöning av personal som är gemensam med annan förvaltning för stansning, skötsel av telefonväxel, budskickning etc.

I detta sammanhang anmärker nämnden att kompensation för förhöjda folkpensionsavgifter enligt tidigare praxis över huvud taget inte skall ingå i grundbeloppet. Detta bör enligt nämndens mening gälla också arvoden till kommunala förtroendemän — ledamöter i taxeringsnämnd, roteombud m. fl. — vilka kostnader också efter förstatligandet kommer att åvila städerna.

Den på detta sätt beräknade avlöningskostnaden skall räknas upp till lönenivån vid förstatligandetillfället. Om avlöning till tjänsteman som tjänstgör även inom annan förvaltning ingår i uppborðsverkets lönekostnad och uppborðsverket får ersättning för att bestrida dennes avlöning, bör ersättningen enligt nämndens uppfattning frånräknas innan uppräknings sker.

I fråga om pensionskostnaderna anmärker nämnden, att större delen av avlöningskostnaderna skall utgöra underlag för städernas bidrag till statens pensionskostnader som är hänförliga till tjänstetid efter förstatligandet.

Vid uträkningen av övergångsbidraget bör man, anför nämnden, enligt vad som tidigare vedertagits bortse från de pensioner samt pensions- och ATP-avgifter som städerna faktiskt har betalat ut och i stället grunda beräkningen på en schablonmässigt beräknad *pensionskostnad*. »Pensionsunderlaget» utgör därvid den del av de uppräknade avlöningskostnaderna som består av tabellöner (grundlöner jämte rörligt tillägg) eller arvoden till månadsavlönad personal. Pensionskostnaden föreslås utgöra 28 % av nämnda underlag.

Härefter redogör nämnden för de övriga personalkostnader och expenser m. m. som skall ingå i grundbeloppet men inte räknas upp till senare prisnivå, samt hur kostnaden för hyra i stads egen fastighet under basåren skall beräknas.

Till *övriga personalkostnader*, som skall ingå i grundbeloppet men inte räknas upp till senare prisnivå, hänför nämnden ersättningar till tjänste-

männen för utgifter i och för tjänsten, t. ex. resekostnads- och traktamentsersättningar, vidare kostnader för sjukvård, yrkesskade- och sjukförsäkring, personalutbildning, trivselförmåner och annan personalvård m. m.

Utöver personalkostnaderna skall i grundbeloppet i princip ingå stadens samtliga utgifter för uppborgsverket med undantag av inventariestikostnader, yttrar nämnden. Kostnader för anskaffning och underhåll av inventarier är alltså inte bidragsgrundande. Till inventariestikostnader räknas också av staden bokförda avskrivningar och intern ränta avseende egendom. Där emot skall *driftkostnader* medräknas, t. ex. kostnader för elström och abonnemangavgifter för telefon. Detta gäller även inventarier och annan utrustning som utan vederlag upplåtes till staten med nyttjanderätt.

Bland förut ej angivna bidragsgrundande kostnader anger nämnden alla *expens- och expeditionskostnader*, t. ex. kostnader för blanketter, kontorsmateriel och annan förbrukningsmateriel, bindning av böcker och handlingar, inköp av tidskrifter, annonsering, tjänsteförsändelser, transporter samt städning, rengöring och vakthållning, allt i den mån kostnaden belöper på uppborgsverket och inte redan har medräknats som lönekostnad. Vidare nämns telefonkostnader utom inträdesavgifter för nya abonnemang, kostnader för hyra av maskiner o. d., tryckningskostnader m. m.

Har andra organ anlåtats för viss del av den lokala skattemyndighetens verksamhet skall enligt nämnden också kostnaden härför medräknas, t. ex. ersättningen till postverket för dess bestyr med uppborg åd staden och ersättningen till statsverket för vissa tryckningsarbeten.

Av särskilt intresse i detta sammanhang finner nämnden *förvaltnings- och administrationskostnaderna* vara. Vid förstatligandet av såväl polis- som domstolväsendet räknades dylika kostnader med endast när förvaltningen hade handhåfts av annat organ med huvudsaklig uppgift att ombesörja de förstatligade verksamhetsgrenarnas förvaltning eller av särskild enhet inom vederbörande verksamhetsgren. Kostnaderna fördelades på samma sätt som övriga kostnader, dvs. på löner etc. Om emellertid administrationen hade åvilat kommunalt organ med huvudsakligen andra arbetsuppgifter, togs förvaltningskostnaderna med bara i den mån de hade belastat den förstatligade verksamhetsgrenens räkenskaper. Bidrag till stadens finansförvaltning ansågs därvid till ingen del utgöra avlöningskostnad. Nämnden anser, att motsvarande principer bör tillämpas vid den nu aktuella beräkningen av grundbelopp. Det innebär att man i vissa fall äger helt bortse från t. ex. drätselkammarens medverkan.

Vid bestämmande av grundbeloppet bör enligt nämndens mening *avdrag* göras för de ersättningar som har utgått för verksamheten under de angivna basåren, i första hand ersättning från allmänna pensionsfonden för uppborgsverkets handhavande av den allmänna försäkringen, gottgörelse av statsmedel för medverkan i taxeringsarbete (129 § 1 mom. 2 taxeringsförordningen den 23 november 1956, nr 623, och 84 § förordningen den

1 december 1959, nr 507, om allmän varuskatt) samt ersättning till vissa städer för länsbyråverksamhet. Avdrag bör också göras för andra bokförda inkomster som hänför sig till verksamheten, bl. a. restavgifter, expeditionsavgifter o. d. Att man vid beräkningen av avlöningskostnaderna skall bortse från löner till kommunal taxeringsrevisor och biträden åt denne har tidigare nämnts. I konsekvens härmed skall utgående statsbidrag härför inte dras av. Redovisas kostnader för annan icke förstatligad verksamhet särskilt i uppbördsverkets utgiftsstat, t. ex. valarbete och hundskatteuppbörd, bör även sådana kostnader räknas ifrån, uttalar nämnden.

Nämnden behandlar sedan *kostnaden för lokaler*. Är verket inrymt i förhyrd lokal, bereder det inga svårigheter att ange hyreskostnaden för basåren, menar nämnden. Men i de fall då staden äger fastigheten måste man med hänsyn till de olika redovisningsmetoder som förekommer bortse från den bokförda kostnaden för hyra, bränsle, ränta, avskrivning m. m. och beräkna hyran särskilt. Man kan då antingen söka räkna ut en normal marknadshyra för nämnda år eller skaffa fram underlag för en ekonomisk kalkyl över stadens faktiska kostnad för lokalerna eller tillämpa den nya hyra statsverket skall betala för lokalerna första året efter förstatligandet. Från riksrevisionsverket, som har haft uppdrag att fastställa den kommunala bidragsskyldigheten i anslutning till förstatligandet av polisväsendet m. m., har nämnden erfarit att hyresberäkningen har berett stora svårigheter. Det har i åtskilliga fall visat sig ogörligt att ange en normalhyra för den gångna tiden. Kommunerna har då ansett sig kunna godta den nya hyran. Vad uppbördsverken beträffar är det i ungefär halva antalet fall städerna som direkt eller indirekt äger fastigheterna.

Varken polisberedningen eller stadsutredningen har berört den situationen att kostnaderna under något av basåren kan ha varit exceptionellt höga eller låga och därför i fråga om någon kommun föga rättvisande som utgångspunkt för bidragsberäkningen. I denna fråga uttalar nämnden att man självfallet aldrig kan nå ett absolut rättvist och exakt bidrag hur noggrant reglerna än utformas.

Avslutningsvis erinrar nämnden om att uppbördsverken i Stockholm och Göteborg intar en särställning i förhållande till övriga lokala skattemyndigheter i landet såtillvida, att uppbördsverken ifråga fullgör vissa arbetsuppgifter som i landet i övrigt ankommer på pastor. Nämnden har föreslagit att den lokala skattemyndigheten i respektive stad även fortsättningsvis skall handha dessa uppgifter. Städernas årliga kostnader för denna del av uppbördsverkens verksamhet torde kunna beräknas till totalt ca 3 milj. kronor. Nämnden anser att det visserligen kan ifrågasättas om staten bör ta på sig kostnaden för denna särskilda verksamhet, som i landet i övrigt i princip är en församlingarnas angelägenhet. Med hänsyn till att även denna del av uppbördsverkens verksamhet skall förstatligas anser sig nämnden emellertid inte böra förorda avsteg från huvudprincipen att

uppbördsverkens hittillsvarande totalkostnader skall ligga till grund för beräkningen av städernas bidrag.

Pensionskostnadernas fördelning

Förstatligandet bör enligt nämnden liksom förstatligandet av polisväsendet och rådhusrätterna medföra att statsverket övertar ansvaret för pensionering av den personal som vid reformen övergår till statlig tjänst men däremot inte för redan utgående pensioner eller för blivande pensioner som helt grundar sig på anställningstid före år 1967.

Till kostnaderna för pensionering av den övertagna personalen bör städerna, anför nämnden, enligt reglerna för förstatligandet av polisväsendet och rådhusrätterna vid varje särskilt pensionsfall lämna bidrag som avvägs i förhållande till den pensionsnivå och det antal tjänsteår som har uppnåtts närmast före förstatligandet. Bidraget bör erläggas fortlöpande så länge pensionen utgår. Städernas bidrag till finansiering av de blivande pensionerna bör utgå separat och har inte något samband med den övergångsersättning som städerna skall erlægga under en femårsperiod från förstatligandet.

Nämnden framhåller att frågan om avlösning under en kortare tid av dylika pensionsbidrag, som eljest kommer att utgå lika länge som pensionerna, lär övervägas såvitt gäller polisväsendet m. m. Huruvida det skall åvila statens personalpensionsverk eller annat organ att träffa avtal med kommunerna eller framlägga förslag till bestämmelser om dessa bidrag är enligt vad nämnden vet inte beslutat för polisväsendet och rådhusrätterna. Principerna vid bidragsgivningen bör emellertid bli desamma för uppbördsväsendet.

Remissyttrandena

De förslag som CFU har lagt fram har lämnats utan erinran av praktiskt taget alla remissinstanser. Man åberopar genomgående att förslaget nästan helt ansluter till de principer som har godtagits i fråga om förstatligandet av polis-, åklagar- och exekutionsväsendet samt domstolsväsendet och att det är naturligt att samma principer skall gälla för den förstatligande-reform som är aktuell nu. Denna ståndpunkt intar bl. a. *Svenska stadsförbundet* och *28 av de städer* som berörs av reformen. På särskilda punkter anmäls dock i remissyttrandena vissa reservationer.

Lokaler

I fråga om anskaffning av lokaler för de lokala skattemyndigheterna är utgångspunkten i betänkandet att denna uppgift skall läggas på byggnadsstyrelsen, som har haft samma uppgifter vid omorganisationen av polisväsendet m. m. *Byggnadsstyrelsen* framhåller med denna utgångspunkt att styrelsen redan har börjat att planera arbetet att skaffa lokaler och att det är angeläget att styrelsen snarast möjligt får teckna hyresavtal. *Länsstyrelsen i Uppsala län* finner det lämpligt att förberedelsearbetet för lokalan-skaffningen anförtros tjänsteman på länsstyrelsens kameralsektion, som då måste förstärkas. Samma uppfattning har *länsstyrelsen i Västerbottens län*. Enligt *länsstyrelsen i Södermanlands län* bör alla frågor som hänger samman med förstatligandet handläggas av länsstyrelserna.

I yttrandena från *Jönköpings, Borås* och *Örebro städer* vänder man sig mot CFU:s uttalande att staten skall ha rätt att hyra de kommunägda lokaler som f. n. används för uppborädsverken för att använda dem för annan statlig verksamhet än lokal skattemyndighets. Det påpekas att förslaget i detta avseende skiljer sig från vad som föreskrevs vid förstatligandet av polisväsendet m. m. Genomförs förslaget läggs ett nytt onus på de städer som har egen uppborädsförvaltning, vilket inte anses vara godtagbart. Behöver den lokala skattemyndigheten inte de nuvarande lokalerna, bör hela rådigheten ligga hos vederbörande stad. Dessa synpunkter delas av *länsstyrelserna i Älvsborgs* och *Örebro län*, medan *länsstyrelsen i Jönköpings län* inte ansluter sig till vad Jönköpings stad har anfört i denna fråga.

Inventarier m. m.

Endast i två remissyttranden görs erinran mot att inventarier och annan lös egendom hos uppborädsverken skall överlämnas till staten. *Uppsala stad* kan inte godta att skriv- och räknemaskiner samt andra kontorsutensilier överläts utan vederlag. Det anses inte vara svårt att få denna egendom värderad av ojäviga värderingsmän. Enligt *Kristianstads stad* finns det risk att städerna iakttar restriktivitet i fråga om anskaffning av inven-

tarier före förstatligandet. Städerna bör därför få ersättning för förslagsvis sådana inventarier som har anskaffats efter den 1 oktober 1965. Denna uppfattning delar inte *länsstyrelsen i Kristianstads län*, som hänvisar till 1964 års principbeslut.

Bidragsskyldighet

Statskontoret påpekar att frågan hur städernas bidrag skall beräknas har lämnats öppen i 1964 års principbeslut. Erfarenheterna av de bestämmelser som utfärdades vid förstatligandet av polisväsendet m. m. ger vid handen att det har uppstått avsevärda tillämpningssvårigheter. Detta gäller bl. a. beräkningen av hyra för lokaler i kommunernas egna fastigheter. *Statskontoret* föreslår därför en förenklad bidragsberäkning. Förslaget går ut på att man på grundval av en beräknad kostnad för alla ifrågavarande uppborädsverk bestämmer kostnaden per invånare i de berörda städerna och sedan fördelar totalkostnaden på städerna i förhållande till deras invånarantal. Undantag bör dock göras för Stockholm, Göteborg och Malmö.

Borås stad anser det mindre tillfredsställande att man vid bidragsberäkningen skall bortse endast från kostnader för personal som huvudsakligen är sysselsatt med uppgifter som kommunen behåller. Enligt stadens mening bör man uppskatta vilken tid som använts för uppborädsverket resp. andra kommunala uppgifter och räkna med endast kostnaden för den arbetstid som använts för uppborädsverksamheten. Tidsåtgången för de rent kommunala uppgifterna beräknar staden till genomsnittligt 1½ kansli-bitråde. *Länsstyrelsen i Älvsborgs län* anser att stadens synpunkter bör beaktas.

I och för sig är det en riktig princip att bidraget till den nya huvudmannen reduceras successivt, anför *statens nämnd för förhandlingar med kommuner*. Nämnden anmärker emellertid att en helt annan princip har valts för att reglera det ekonomiska förhållandet mellan staten och landstingen i samband med att landstingen tar över ansvaret för mentalsjukvården.

Svenska stadsförbundet hävdar att förslaget att beräkna städernas pensionskostnader till 28 % av kostnaderna för löner är felaktigt i fråga om uppborädsväsendet. Förbundet lämnar följande motivering för sin ståndpunkt.

Vid bestämmande av pensionskostnaden har nämnden utgått från en schablonmässig beräkning och föreslagit att denna kostnad skall utgöra 28 % av löneposten vilket är samma procenttal som begagnats vid såväl polisväsendets som rådhusrätternas förstatligande. För uppborädsverkens del kan emellertid angivna procenttal icke vara rättvisande. Vid fastställandet av procenttalet beträffande polisen utgick man från den i statsbidragskungörelsen rörande statspolisen redovisade tabelluppställningen. Den angivna procentsatsen grundas således bl. a. på antagandet att hela personalen är manlig och att pensionsåldern är 60 år. Personalen vid uppborädsverken är till övervägande delen kvinnlig. Enligt för stadsförbundet till-

gängliga statistiska uppgifter utgöres denna personal till icke mindre än ca 80 % av kvinnor. Vidare har i regel personal vid uppbořdsverken pensionsaldern 65 år. Om man tar hänsyn till denna skillnad i fråga om könsfördelning och pensionsålder men i övrigt räknar med samma antaganden som ligger till grund för pensionskostnadsberäkningarna enligt nyssnämnda statsbidragskungörelse blir pensionskostnaden ca 18 % av lönekostnaden. Det kan nämnas att man i propositionen angående uppbořdsverkens förstatligande (157/1964) beräknat pensionskostnaderna och övriga försäkringskostnader till 20 % av lönekostnaderna. Vidare har man vid bestämningen av statsbidraget till det nya gymnasiet räknat med en pensionskostnad av 20 % av lönerna.

Med hänvisning till dessa synpunkter anser Svenska stadsförbundet att pensionskostnaden vid bestämmandet av grundbeloppet i fråga om uppbořdsverken rätteligen bör utgöra 18 % av lönekostnaderna. Under inga förhållanden bör procenttalet överstiga 20.

Samma invändning som Svenska stadsförbundet gör *städerna Göteborg, Norrköping, Borås och Kalmar*. *Kalmar stad* anser för övrigt att övergångsersättning inte alls bör utgå.

Övergångsersättningen blir inte helt rättvis med åren 1963 och 1964 som basår hävdar *Gävle stad*, som uppger att uppbořdsförvaltningen i staden under år 1963 har belastats med kostnader för vissa tryckningsarbeten som avser ett flertal år.

Stockholms stad yrkar i sitt yttrande, att övergångsersättningen för stadens del skall jämkas. Under de båda basåren sägs uppbořdsverket nämligen ha haft extraordinära kostnader av engångsnatur i samband med övergången till ADB. Dessa kostnader anses rimligen inte böra ingå i grundbeloppet för femårsbidragen. Staden anför vidare.

Uppbořdsverket tillämpar sedan några år ADB vid såväl folkbokföringen (mantalslängden) som taxeringen och uppbořden. Då rikssystemet för ADB på här ifrågavarande verksamhetsområde införes blir det därför i Stockholm inte samma »igångsättnings-» och uppläggningsarbete som för landet i övrigt utan endast en »omkoppling» från stockholmssystemet till rikssystemet. Detta måste innebära betydligt lägre initialkostnader för statsverket i vad angår Stockholm än de som eljest skulle ha uppkommit. Med de kostnader som staden haft för uppläggning och kontroll kan kostnadsminskningen uppskattas till omkring 1 milj. kr.

Staden finner det skäligt att den kostnad för staden på ca 1 milj. kr. som samtidigt utgör en kostnadsbesparing för statsverket på något sätt beaktas vid den ekonomiska uppgörelsen mellan staden och staten.

Såväl *överståthållarämbetet* som *Svenska stadsförbundet* ansluter sig till Stockholms stads yrkande.

Förslaget att riksrevisionsverket skall fastställa bidragen har godtagits av remissinstanserna. *Riksrevisionsverket* anser emellertid att övervägande skäl talar för att CFU i stället för verket bör få detta uppdrag.

Pensionskostnadernas fördelning

Mot förslaget på denna punkt invänder *Norrköpings stad* att staden på visst sätt får erlägga dubbel pensionskostnad om man tar hänsyn till den generella bidragsgivningen. *Borås stad* anser att uttrycket »pensionsnivå» bör förtydligas.

Frågan om avlösning av de framtida pensionskostnaderna berörs av *exekutionsväsendets organisationsnämnd*. F. n. undersöks möjligheterna att inom polis-, åklagar- och exekutionsväsendet samt domstolsväsendet schablonmässigt avlösa kommunernas skyldighet att i anslutning till varje inträffande pensionsfall bidra till pensionskostnaderna för personal som har övertagits av staten, anför nämnden. Kommer en sådan avlösning till stånd, bör motsvarande avlösning ske av bidragsskyldigheten med anledning av uppborðsverkens förstatligande. Detta bör i klarhetens intresse anges uttryckligen när förslag läggs fram om reglering av denna fråga vid uppborðsverkens förstatligande.

Föredraganden

Enligt principbeslut av 1964 års riksdag skall statsverket överta huvudmannskapet för lokal skattemyndighets verksamhet i de 29 städer som fortfarande har kommunala uppborärsverk. Tidigare i dag har Kungl. Maj:t på min föredragning beslutat föreslå riksdagen att huvudmannskapsövergången skall äga rum den 1 januari 1967.

Liksom vid förstatligandet av polis-, åklagar- och exekutionsväsendet samt rådhusrätterna i vissa städer skall kommunerna bistå staten vid förstatligandet av uppborärsverken. 1964 års principbeslut innebär i detta avseende att stad som f. n. har kommunalt uppborärsverk skall medverka vid anskaffningen av de lokaler som behövs för lokal skattemyndighets verksamhet samt till staten utan vederlag överläta inventarier och annan utrustning som har ställts till förfogande för uppborärsverkets verksamhet. Vidare skall sådan stad lämna ekonomiska bidrag till staten under en fem-årig övergångstid. Dessa skyldigheter för ifrågavarande städer motsvarar de skyldigheter som ålades kommunerna i samband med förstatligandet av polisväsendet m. m.

Efter uppdrag av Kungl. Maj:t har centrala folkbokförings- och uppborärsnämnden (CFU) på grundval av principbeslutet lagt fram förslag till närmare reglering av städernas skyldigheter i samband med förstatligandet av uppborärsverken. Förslaget överensstämmer praktiskt taget helt med motsvarande reglering i fråga om förstatligandet av polisväsendet m. m. Vid remissbehandlingen har förslaget lämnats utan erinran på alla väsentliga punkter. Även enligt min mening bör bestämmelserna om kommuns skyldigheter i anledning av förstatligandet av polisväsendet m. m. följas så långt det är möjligt i fråga om städernas skyldigheter i anledning av den nu aktuella huvudmannskapsreformen. Att som statskontoret har förordat använda en helt annan, mer schablonmässig metod för att bestämma bidragsskyldighetens omfattning vid denna huvudmannskapsreform anser jag inte lämpligt. Det skulle för övrigt stämma mindre väl överens med riksdagens principbeslut.

Bestämmelserna om kommuns skyldigheter i anledning av förstatligandet av polisväsendet m. m. finns i lagen den 29 maj 1964 (nr 322) med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannskapet för polisväsendet m. m. Jag hänvisar till bestämmelserna i denna lag och till den utförliga redovisning av skålen för bestämmelserna som lämnas i prop. 1964: 101 (s. 148—159 och 206—219) och har godtagits av riksdagen (L'U 28, rskr 291). Vad som sägs där bör i motsvarande mån gälla vid förstatligandet av uppborärsverken. Jag inskränker mig därför i fortsättningen till att ta upp de punkter där det skulle kunna komma i fråga att göra avvikelser från vad som gällde vid polisväsendets förstatligande.

Staten skall enligt principbeslutet hålla lokaler för den förstatligade verksamheten. Städernas medverkan vid lokalanskaffningen skall bestå i att de ställer de lokaler som är upplåtna för uppbördsverken till statens förfogande genom att antingen hyra ut dem till staten, om lokalerna är inrymda i städernas fastigheter, eller i annat fall medverka till att staten får överta hyresrätten till lokalerna. CFU har föreslagit att skyldighet att upplåta lokalerna skall föreligga även om staten vill använda dem för annan verksamhet än den som nu förstatligas. Motivet för förslaget är att staten kan behöva inrymma annat statligt organ i lokalerna för att på så sätt bereda lokal skattemyndighet lämpliga lokaler. I likhet med några av de städer som berörs av huvudmannaskapsreformen anser jag det inte påkallat att ge upplåtelseskyldigheten så vidsträckt innebörd som CFU har föreslagit. I de situationer som närmast har åberopats som motiv för förslaget torde frågan om lokalanskaffningen kunna lösas genom överenskommelse med vederbörande stad. Jag förordar därför att upplåtelseskyldigheten får samma omfattning som den som har ålagts kommunerna med anledning av förstatligandet av polisväsendet m. m.

I fråga om överlåtelsen av inventarier m. m. erinrar CFU att egendom, som hade anskaffats för polis-, åklagar- eller exekutionsväsendet eller rådhusrätterna jämte annan kommunal förvaltning, inte överlämnades till staten i samband med förstatligandet av dessa verksamhetsgrenar utan fortfarande är kvar i kommunens ägo med rätt för staten att nyttja egendomen. Kommer sådan egendom genom förstatligandet av uppbördsverken att användas uteslutande för statlig verksamhet, bör den enligt CFU:s mening utan ersättning överlämnas till staten. Jag ansluter mig till denna uppfattning.

Som framgår av vad jag har sagt förut skall städernas bidragsskyldighet motsvara kommunernas bidragsskyldighet med anledning av förstatligandet av polisväsendet m. m. Det innebär bl. a. att de ifrågavarande städernas bidrag skall bestämmas på grundval av ett grundbelopp som för varje stad motsvarar hälften av stadens sammanlagda kostnader för uppbördsverkets verksamhet under två basår. I likhet med CFU, vars uppfattning har godtagits av remissinstanserna, föreslår jag att åren 1963 och 1964 skall vara basår för beräkningen av grundbeloppen.

CFU har med ledning av föreskrifterna i 1964 års lag med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m. och lagens motiv sammanfattat vad som bör gälla i fråga om beräkningen av grundbeloppen för de städer som f. n. har kommunala uppbördsverk. Jag har i stort sett ingen erinran mot denna sammanfattning. På några punkter har invändningar emellertid gjorts vid remissbehandlingen av CFU:s betänkande.

Den största post som ingår i grundbeloppet är avlöningskostnader för personalen hos uppbördsverk. CFU anser att det skapar svårigheter om

man skall i detalj spalta upp tjänstemännens arbete på olika uppgifter som sysselsätter dem tidvis under året jämsides med övrigt arbete. I enlighet härmed föreslår nämnden att man beaktar avlöningsförmånerna för all personal med undantag för sådan personal som huvudsakligen sysselsätts med sådana kommunala uppgifter som staten inte övertar ansvaret för. En stad anser förslaget vara mindre tillfredsställande och förordar att endast den del av avlöningskostnaden för sådan personal räknas med som belöper på uppborgsverkets verksamhet enligt en uppskattning av vilken arbetstid som har använts för olika uppgifter. Enligt min uppfattning kan det knappast komma i fråga att i detalj undersöka för vilka olika uppgifter tjänstemännen använder sin arbetstid. Huruvida fördelningen sker enligt den metod som CFU har förordat eller efter en generell uppskattning av hur många årsarbetskrafter som har använts för annan verksamhet än den staten övertar synes ha underordnad betydelse. Resultatet lär bli i stort sett detsamma vilken av de båda metoderna man använder för uppskattningen. Det får ankomma på den myndighet som fastställer bidragen att bedöma hur beräkningen lämpligen bör göras för varje särskild stad.

Vid förstatligandet av polisväsendet m. m. beräknades med visst undantag den pensionskostnad som ingick i grundbeloppet till 28 % av kostnaden för löner. Enligt CFU:s förslag skall motsvarande gälla vid beräkningen av städernas pensionskostnader för uppborgsverkens personal. Svenska stadsförbundet hävdar i sitt remissyttrande att förslaget ger felaktigt resultat i fråga om uppborgsverken. Beräkningen av pensionskostnaden för polispersonal m. m. grundade sig enligt vad förbundet anför på antagandena att hela personalen är manlig och har pensionsåldern 60 år. Förbundet påpekar att ca 80 % av uppborgsverkens personal är kvinnlig och att pensionsåldern för personalen i regel är 65 år. Med hänsyn till dessa faktorer beräknar förbundet pensionskostnaden för uppborgsverkens personal till 18 % av lönekostnaden. Pensionskostnaden bör därför enligt förbundets mening anses utgöra 18 % eller under inga förhållanden mer än 20 % av lönekostnaden, dvs. samma procentsats som har fastställts för att beräkna pensionskostnaden vid bestämmande av statsbidrag till det nya gymnasiet. Flera städer gör samma invändning på denna punkt som Svenska stadsförbundet.

Som Svenska stadsförbundet har framhållit bestämdes procentsatsen för att beräkna pensionskostnaden för polispersonal på grundval av antagandet att all personal var manlig och hade pensionsåldern 60 år. De beräkningar som Svenska stadsförbundet har presenterat med utgångspunkt i att personalen vid uppborgsverken är kvinnlig till 80 % och har pensionsåldern 65 år synes i stort sett kunna godtas. Polispersonalen utgjorde emellertid en personalgrupp med huvudsakligen enhetlig löneställning. Här däremot har man att göra med en personalkader som är lönemässigt oenhetlig. En förhållandevis stor del av personalen har lägre löneställning än den övriga

personalen. Vid avvägning lönemässigt av andelen kvinnlig personal måste andelen därför vid beräkningen av pensionskostnaden sänkas. Tar man hänsyn härtill och till att pensionsåldern för uppborädsverkens tjänstemän inte över lag är så hög som 65 år bör pensionskostnaden inte beräknas till lägre belopp än 20 % av lönesumman. Detta procenttal synes å andra sidan vara rimligt. Jag kan i detta sammanhang hänvisa till att beräkningen i prop. 1964:157 (s. 21) av magistratsstädernas nettokostnader för uppborädsverken grundades på antagandet att pensionskostnader och övriga försäkringskostnader för personalen utgjorde 20 % av lönekostnaderna. Vidare har man i fråga om kommunalanställd lärarpersonal räknat med att pensionskostnaderna utgör 20 % av lönekostnaderna. Jag föreslår därför att de pensionskostnader för uppborädsverkens personal som ingår i grundbeloppen skall beräknas till 20 % av kostnaderna för löner till sådan personal.

Eftersom beräkningen av de bidrag som de här ifrågavarande 29 städerna skall lämna till staten sker på grundval av endast två års kostnader för uppborädsverkens verksamhet, kan det inträffa att bidraget i något fall blir opåräknat högt eller lågt, om kostnaderna har varit högre eller lägre än normalt ett av dessa år eller båda åren. Vid förra årets förstatligandereformer godtogs dylika konsekvenser av bidragsberäkningen. Enligt min mening finns inte skäl att i detta sammanhang välja en annan väg och gå in på närmare undersökning av normalkostnaden för varje stad. Det skulle möta stora svårigheter att avgöra vilka omständigheter som skulle medföra att kostnaderna för basåren skulle anses för höga eller för låga. Jag föreslår därför att de faktiska kostnader som varje stad har haft för uppborädsverken under de båda basåren läggs till grund för bidragsberäkningen även vid denna huvudmannaskapsreform. Låt mig tillägga att bidragens storlek vid denna liksom vid de tidigare reformerna bör vara helt oberoende av vilka kostnader staten får för verksamheten efter förstatligandet. Att enligt vad som har antytts i ett remissyttrande reducera bidrag på grund av att staten slipper utgifter för anordningar som en stad redan har bekostat bör alltså inte komma i fråga.

Fördelningen av pensionskostnader för den personal vid uppborädsverken som går över till statlig anställning vid lokal skattemyndighet på grund av förstatligandet bör som CFU har föreslagit ske enligt samma principer som i fråga om personal inom polisväsendet m. m. Inom inrikesdepartementet undersöks möjligheterna att avlösa kommunernas skyldighet att i anslutning till varje särskilt pensionsfall bidra till pensionskostnaderna för den personal som staten övertog med anledning av förstatligandet av polis-, åklagar-, exekutions- och domstolsväsendet samt stads-häkterna. Syftet är att beräknade engångsbidrag skall betalas under begränsad tidrymd. Kommer avlösningen till stånd bör den omfatta även motsvarande bidrag till pensionskostnaderna för uppborädsverkens personal.

Författningsförslag

Städernas skyldighet att i anledning av uppbördsverkens förstatligande upplåta lokaler, överlåta inventarier m. m. och bidra till statsverkets kostnader för lokal skattemyndighets verksamhet bör regleras i lag i enlighet med de principer som jag har angett i det föregående.

Jag föreslår också vissa ändringar i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623) och uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272) samt förordningen den 18 december 1959 (nr 551) angående beräkningen av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring och förordningen samma dag (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m. Dessa ändringar, som jag skall behandla närmare i det följande, hänför sig huvudsakligen till den omorganisation av de lokala skattemyndigheterna som jag har nämnt inledningsvis.

Förslag till lag med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer.

Genom huvudmannaskapsreformen övertar staten ansvaret för all verksamhet som uppbördsverken bedriver. Verksamheten avser inte bara uppbördsväsendet utan i viss utsträckning också taxeringsväsendet och folkbokföringen.

Som framgår av vad jag har föreslagit förut skall städernas skyldigheter i anledning av uppbördsverkens förstatligande praktiskt taget helt överensstämma med kommunernas skyldigheter i anledning av förstatligandet av polisväsendet m. m. Med hänsyn härtill finner jag det mest ändamålsenligt att regleringen av städernas skyldigheter sker genom en generell hänvisning till bestämmelserna i 1964 års lag med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för polisväsendet m. m. Hänvisningen bör kompletteras med de få avvikelser från föreskrifterna i nämnda lag som betingas av formella eller sakliga skäl vid uppbördsverkens förstatligande.

1 §.

Liksom 1964 års nyssnämnda lag bör nu ifrågavarande lag inledas med en allmän föreskrift om städernas åligganden i anledning av uppbördsverkens förstatligande. Förstatligandet sker den 1 januari 1967, om förslaget där- om i prop. 1966: 66 godtas av riksdagen. Jag föreslår därför föreskriften att det i anslutning till att staten den 1 januari 1967 övertar huvudmannaskapet för uppbördsväsendet och den verksamhet i övrigt, som ombesörjs av uppbördsverken i vissa städer, åligger sådan stad att upplåta lokaler, överlåta inventarier m. m. och bidra till statsverkets kostnader för lokal skattemyndighets verksamhet. Att dessa skyldigheter åvilar de städer som f. n. ansvarar för den verksamhet som förstatligas framgår av statsmakternas beslut om förstatligandet.

2 §.

I enlighet med vad jag har sagt nyss bör föreskrivas att bestämmelserna i lagen den 29 maj 1964 med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannskapet för polisväsendet m. m. äger motsvarande tillämpning i fråga om stads skyldigheter i anledning av uppbořdsverkens förstatligande. Självfallet skall bara de bestämmelser i 1964 års lag tillämpas som är aktuella vid nu ifrågavarande reform.

De avvikelser som bör göras från regleringen i 1964 års lag hänför sig i första hand till tidsangivelserna. Eftersom förstatligandet av uppbořdsverken äger rum två år efter förstatligandet av polisväsendet m. m. bör regleringen av skyldigheterna genomgående förskjutas två år framåt i tiden. Sålunda bör de bestämmelser i 1964 års lag som knyter an till tidpunkten för polisväsendets m. m. förstatligande den 1 januari 1965 i stället hänföra sig till tidpunkten för uppbořdsverkens förstatligande den 1 januari 1967. Detta gäller föreskrifterna i 2 § 1964 års lag om vilka lokaler som upplåtelseskyldigheten omfattar, i 3 § 1 om upplåtelse tiden och i 7 § om bidragstiden. Vad som sägs i 8 § första stycket 3 samma lag om uppräknin g av lönekostnaden till löneläget vid 1964 års utgång bör i stället avse löneläget vid 1966 års utgång. Vidare bör nedsättning av första årets bidrag enligt 9 § andra stycket kunna medges för stad, som under år 1967 betalar ut pension till personal på grund av att den har varit anställd vid uppbořdsverket, och bedömas med hänsyn till stadens kostnader år 1966 för uppbořdsverkets verksamhet. I enlighet härmed föreslår jag att bestämmelserna i 2 §, 3 § 1, 7 §, 8 § första stycket 3 och 9 § andra stycket 1964 års lag skall hänföra sig till åren 1966 och 1967 i stället för till åren 1964 och 1965.

Enligt 2 § 1964 års lag gäller den kommunala upplåtelseskyldigheten endast under förutsättning att kronan har gjort framställning om upplåtelse sist den 30 september 1964. I likhet med CFU och samtliga remissinstanser anser jag att denna föreskrift saknar betydelse i fråga om den upplåtelseskyldighet som skall åvila de 29 städer som berörs av förstatligandet av uppbořdsverken. Jag föreslår därför att framställning om upplåtelse av de lokaler som omfattas av upplåtelseskyldigheten inte skall behöva göras före viss dag. Begäran från kronans sida om förlängning av upplåtelse tiden utöver fem år från förstatligandetidpunkten skall enligt 3 § 1 1964 års lag göras sist den 30 juni 1969. Denna tidpunkt bör i fråga om lokaler för lokal skattemyndighet förläggas två år framåt i tiden, dvs. till den 30 juni 1971.

Kan avtal inte träffas om hyrans storlek för lokaler som omfattas av upplåtelseskyldigheten, skall hyran enligt 3 § 2 1964 års lag bestämmas av en nämnd som är gemensam för hela landet. Kungl. Maj:t förordnar ordföranden och de två andra ledamöter som ingår i nämnden. Av sistnämnda båda ledamöter förordnas en efter gemensamt förslag av styrelserna för Svenska stadsförbundet och Svenska kommunförbundet. Motsvarande bör

gälla den nämnd som tillsätts med anledning av uppborädsverkens förstatligande. Den omständigheten att denna reform inte rör Svenska kommunförbundets medlemmar synes inte göra det nödvändigt att avvika från lydelsen av 3 § 2 1964 års lag. Det blir alltså möjligt att låta den nämnd som har tillsatts på grund av 1964 års lag fungera som central nämnd också för att bestämma hyror för lokaler som upplåts med anledning av uppborädsverkens förstatligande.

I fråga om överlåtelse av inventarier och annan lös egendom bör enligt vad jag har förordat i den allmänna motiveringen föreskrivas att överlåtelseskyldigheten omfattar även sådan lös egendom som har anskaffats för uppborädsförvaltningen jämte annan kommunal verksamhet för vilken staten har övertagit huvudmannskapet före den 1 januari 1967. Den verksamhet som åsyftas är polis-, åklagar- och exekutionsverksamheten, stadshäktetsverksamheten och rättskipningen. I fråga om rådhusrätterna skall visserligen stad med rådhusrätt fortfarande hålla möbler och andra dylika inventarier, vilka alltså finns kvar i stadens ägo. Detta torde dock inte behöva påverka regleringen av den nu aktuella överlåtelseskyldigheten. Den egendom som har anskaffats för flera verksamhetsgrenar och därför kommer att omfattas av överlåtelseskyldigheten enligt mitt förslag blir praktiskt sett sådan egendom som telefonväxlar, kontorsmaskiner och liknande. Staten har f. n. nyttjanderätt till denna egendom enligt föreskrifterna i 6 § 1964 års lag och 4 § sista stycket lagen den 20 november 1964 (nr 645) med vissa bestämmelser angående statens övertagande av huvudmannskapet för rådhusrätterna. Den rätt kommun har enligt förstnämnda lagrum att få ersättning för driftkostnader för sådan egendom upphör givetvis i den mån egendomen nu i sin helhet skall överlämnas till kronan.

Som jag har angett i det föregående skall basåren vid beräkningen av grundbeloppen vara åren 1963 och 1964 i stället för åren 1961 och 1962. Denna avvikelse från 8 § första stycket lagen den 29 maj 1964 bör komma till uttryck genom en föreskrift att grundbeloppet för varje bidragsskyldig stad skall motsvara hälften av stadens sammanlagda kostnader för uppborädsförvaltningen åren 1963 och 1964. Vidare bör den avvikelsen från 8 § första stycket 4 samma lag föreskrivas att de pensionskostnader som ingår i grundbeloppet skall anses utgöra 20 % av kostnaderna för löner. Motivet för denna föreskrift har jag angett i det föregående.

I 11 § lagen den 29 maj 1964 åläggs länsstyrelserna att ha tillsyn över att kommunerna fullgör sina skyldigheter att medverka till anskaffningen av lokaler för polisväsendet m. m. och att överlåta eller upplåta inventarier och annan lös egendom. Länsstyrelse kan i detta syfte förordna om rättelse och om förordnandet inte följs förelägga vite och döma ut försuttet vite. Även om sådan tillsynsverksamhet kan antas få ringa betydelse vid den begränsade reform som nu förestår finner jag inte anledning att föreslå for-

mellt undantag från tillsynsbestämmelserna vid regleringen av städernas skyldigheter i anledning av reformen.

De närmare bestämmelser som behövs för tillämpningen av lagregler-
na om stads skyldigheter i anledning av reformen ankommer det på Kungl.
Maj:t att utfärda.

*Förslag till förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 novem-
ber 1956 (nr 623)*

4 §.

I 4 § fjärde stycket föreskrivs att det i fögderi och i stad med egen upp-
bördsförvaltning skall finnas ett eller flera särskilda taxeringsdistrikt, inom
vilka särskild taxeringsnämnd verkställer taxering av fysiska personer,
dödsbon och familjestiftelser vilkas inkomstförhållanden är av mera in-
vecklad beskaffenhet med hänsyn till förvärvskällans art eller av annan an-
ledning. Genom omorganisation av de lokala skattemyndigheterna försvin-
ner skillnaden mellan fögderi och stad med egen uppbördsförvaltning. Verks-
samtetsområdet för lokal skattemyndighet blir fögderi även i städer som
f. n. har egen uppbördsförvaltning. Bestämmelserna i 4 § fjärde stycket
bör därför ändras att avse endast fögderi.

5 §.

Enligt 5 § taxeringsförordningen delar länsstyrelsen in länet i taxerings-
distrikt och beslutar om de särskilda taxeringsnämndernas verksamhets-
områden. Innan ändring beslutas i tillämpad distriktsindelning i stad skall
länsstyrelsen inhämta yttrande från kommunens styrelse och i stad med
egen uppbördsförvaltning även från den lokala skattemyndigheten. I fråga
om Stockholm behöver yttrande dock inte inhämtas från kommunens sty-
relse.

Anledningen till att stads styrelse skall höras före beslut om ändring i
distriktsindelningen är att andra indelningar, t. ex. indelningen i valdistrikt,
bör beaktas. Sådana indelningar torde emellertid praktiskt taget alltid vara
kända för länsstyrelsen. Så fastställs t. ex. indelningen i valdistrikt såväl i
stad som på landet av länsstyrelsen. Jag delar därför CFU:s och samtliga
remissinstansers uppfattning att kommunen inte behöver höras i ärende
om indelning i taxeringsdistrikt eller särskild taxeringsnämnds verksam-
hetsområde. Däremot bör lokal skattemyndighet, vilken äger den ortskänne-
dom som har betydelse för hur indelningen lämpligen bör ske, få tillfälle
att yttra sig. Jag föreslår att sådan myndighet alltid skall höras i dessa ären-
den. Innan myndigheten yttrar sig är det givetvis ofta lämpligt att den råd-
gör med vederbörande kommunala organ. Sådant samråd torde när det finns
skäl för det komma till stånd utan särskilda föreskrifter därom.

50 och 61 §§.

I 50 § 1 mom. tredje stycket föreskrivs, att ordningsman i lappby och lappfogde äger granska självdeklaration som lapp inom vederbörande lappby eller lappfogdedistrikt har avgett. Lappfogde har vissa funktioner också enligt 61 § 3 mom. Sålunda skall taxeringsnämndens ordförande samråda med vederbörande lappfogde om tid och plats för sammanträde för att förätta taxering av inkomst av renskötsel. Lappfogden skall kallas till sådant sammanträde och han skall om möjligt vara närvarande vid sammanträdet med rätt att delta i överläggningarna men inte i beslutet.

Tjänstebenämningen lappfogde har numera bytts ut mot tjänstebenämningen förste konsulent inom lappväsendet. Beteckningen lappfogdedistrikt för verksamhetsområdet förekommer inte heller längre. Lydelsen av de förut nämnda författningsrummen bör ändras med hänsyn härtill.

129 §.

Enligt 1 mom. 2 bestrids av statsmedel gottgörelse för den medverkan i taxeringsarbetet som författningsenligt lämnas av lokal skattemyndighet i stad med egen uppbördsförvaltning. Grunden för denna bestämmelse är att stadens skyldighet att svara för kostnaderna för uppbördsförvaltningen inte omfattar taxeringsarbetet. Eftersom staten nu övertar huvudmannaskapet för all verksamhet som uppbördsverken bedriver, bör ifrågavarande bestämmelse utgå. Detta föranleder formell omdisposition av övriga bestämmelser i momentet och ändring av den hänvisning till vissa punkter i momentet som görs i 2 mom. i samma paragraf.

I 6 mom. regleras ersättning till lappfogde för inställelse vid sammanträde med taxeringsnämnd enligt 61 § 3 mom. Som jag har anfört under 61 § bör benämningen lappfogde ersättas med benämningen förste konsulent inom lappväsendet.

Övergångsbestämmelse

Ersättning enligt 129 § 1 mom. 2 till stad med egen uppbördsförvaltning bör självfallet utgå fram till förstatligandet. Ersättningsfrågan prövas först efter utgången av det år som ersättningen avser. Jag föreslår därför en övergångsbestämmelse att de äldre bestämmelserna i nämnda författningsrum skall tillämpas även efter den 1 januari 1967 i fråga om gottgörelse för medverkan i taxeringsarbete före utgången av år 1966.

Förslag till förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272)

2 §.

2 mom. i denna paragraf innehåller definitioner av olika beteckningar som används i förordningen. Bl. a. sägs att med landet förstås även

stad eller del av stad som enligt förordnande av Kungl. Maj:t tillhör fögderi. Genom den nya fögderiindelningen försvinner skillnaden mellan land och stad. Alla städer kommer att ingå i fögderiorganisationen. Bestämmelsen bör alltså utgå. Motsvarande gäller den definition av stad som ges i momentet, nämligen att med stad förstås i förordningen stad eller del av stad som inte tillhör fögderi.

I momentet heter det vidare att med lokal skattemyndighet förstås på landet häradsskrivare och i stad kronokamrerare. Även i fråga om tjänstetiteln kommer skillnaden mellan land och stad att upphöra. Det blir efter omorganisationen emellertid inte möjligt att över huvud taget ha kvar definition av lokal skattemyndighet. Lokal skattemyndighet blir då benämningen på en myndighet inom den statliga förvaltningen och det finns här lika litet som i fråga om flertalet andra statliga myndigheter anledning att i en författning av ifrågavarande slag ange vem som är chef för myndigheten eller vem som beslutar på myndighetens vägnar. Dessa frågor hör hemma i myndighetens instruktion. Jag föreslår att definitionen av lokal skattemyndighet utgår ur momentet.

44 §.

Enligt 44 § andra stycket åligger det lokal skattemyndighet att med hjälp av exekutionsbiträden inom myndighetens tjänstgöringsområde biträda länsstyrelsen vid fullgörande av länsstyrelsens övervakning av att arbetsgivare fullgör sina skyldigheter i fråga om avdrag på arbetstagares lön för gäldande av skatt.

Efter exekutionsväsendets förstatligande används inte längre benämningen exekutionsbiträde. Dessutom är skyldigheten för tjänstemän inom exekutionsväsendet att lämna lokal skattemyndighet biträde vid fullgörandet av dess uppgifter reglerad i 9 § första stycket kronofogdeinstruktionen den 3 december 1965 (nr 687). I den mån rätten för lokal skattemyndighet att få biträde av exekutiv personal behöver anges särskilt, bör regleringen ske i administrativ ordning. Jag föreslår därför att föreskriften att lokal skattemyndighet skall fullgöra sin ifrågavarande biträdesskyldighet med hjälp av exekutionsbiträden inom tjänstgöringsområdet utgår ur uppbördsförordningen.

53 §.

53 § 1 mom. tredje stycket reglerar, hur arbetsgivare skall betala in skatt som han har innehållit på arbetstagares lön. Bl. a. skall arbetsgivare med minst två arbetstagare betala in sådan skatt medelst inbetalningskort eller girokort till postgirokontot för skatteavdelningen vid postkontoret i residensstaden. Detsamma gäller även annan arbetsgivare beträffande vilken länsstyrelsen eller i stad den lokala skattemyndigheten förordnat det.

Arbetsgivarkontrollen åvilar i praktiken lokal skattemyndighet. Den nyss angivna befogenheten för länsstyrelse och lokal skattemyndighet i stad bör därför i stället tillkomma alla lokala skattemyndigheter.

56 §.

Länsstyrelse eller lokal skattemyndighet i stad kan enligt 56 § 3 mom. andra stycket medge arbetsgivare anstånd med inbetalning av innehållen skatt. Ärenden av detta slag är sällsynta. För enhetlig bedömning av ärendena bör de avgöras på regionalt plan. Jag föreslår att fråga om medgivanden enligt detta stycke skall avgöras av länsstyrelse.

57 §.

I denna paragraf ges bestämmelser om bl. a. anteckningar om inbetald skatt på uppbördskort och upprättande av restlängd. Enligt paragrafen ankommer detta på skatteavdelning vid postverket eller i fråga om skattskyldiga i stad den lokala skattemyndigheten om Kungl. Maj:t inte har beslutat annat. Sådant beslut har fattats beträffande alla städer, varför uppgifterna ankommer på skatteavdelning vid postverket i fråga om alla skattskyldiga i landet. Bestämmelserna i 57 § andra stycket bör ändras i enlighet härmed.

59 och 63 §§.

I 59 § åläggs utmätningsman eller efter hans uppdrag exekutionsbiträde som är underställt honom att verkställa indrivning av skatt och för detta ändamål förrätta utmätning eller bevilja införsel i den utsträckning som det är medgivet. I 63 § föreskrivs att utmätningsman eller exekutionsbiträde skall utfärda indrivningskvitto på medel som han uppbär enligt förordningen.

Som jag har sagt förut förekommer tjänstebenenämningen exekutionsbiträde inte längre. Den exekutiva personal som står till utmätningsmans förfogande utgörs av kronokommissarier, förste kronoassistenter och kronoassistenter. För att sådan tjänsteman skall kunna verkställa indrivningsåtgärder på eget ansvar krävs att utmätningsman med stöd av 4 § utsökningslagen har satt honom i sitt ställe som utmätningsman. I vilken utsträckning detta får ske bestäms av Kungl. Maj:t. I enlighet härmed meddelas närmare regler i detta avseende i 11 och 12 §§ kronofogdeinstruktionen. I 13 § samma instruktion bemyndigas chef för kronofogdemyndighet att uppdra åt tjänsteman vid myndigheten att på eget ansvar utfärda bl. a. indrivningskvitto.

Bestämmelserna i 59 och 63 §§ uppbördsförordningen om åliggande för utmätningsman underordnad personal bör därför utgå. Jag föreslår vidare att föreskriften om skyldighet för utmätningsman att verkställa indrivning av skatt skall omfatta också indrivning av restavgift. Bestämmelsen i 64 § sista stycket om uttagande av restavgift blir då onödig.

64 §.

Underlåter arbetsgivare som har verkställt skatteavdrag eller skattskyldig att betala in skatt i rätt tid och föreskriven ordning utgår restavgift. Föreskrifter härom ges i 58 § uppbördsförordningen.

I 64 § förordningen regleras fördelningen av restavgifter mellan staten och tjänsteman som har tagit befattning med indrivning av skatten. Vidare meddelas bestämmelser om rätt för utmättningsman att få ersättning för kungörelse- eller resekostnader vid utmätning av fast egendom för uttagande av skatt. Restavgift och ersättning får enligt paragrafen tas ut utan särskilt bemyndigande.

I samband med exekutionsväsendets förstatisering upphörde rätten för exekutiv förrättningsman att få andel i restavgifter. Enligt förordningen den 29 maj 1964 (nr 335) om upphävande av exekutiv förrättningsmans rätt till andel i restavgifter tillfaller sådan andel i stället statsverket, om Kungl. Maj:t inte föreskriver annat. Sådana föreskrifter har meddelats i fråga om vissa tjänstemän, som hade rätt till andel i restavgifter före förstatiseringen av polis- och exekutionsväsendet den 1 januari 1965 och som efter anställning inom det förstatiserade exekutionsväsendet har anmält önskan att behålla rätten till andel i restavgifter. I fråga om enskilds skyldighet att betala kostnader för utmätning av bl. a. fast egendom gäller numera föreskrifterna i kungörelsen den 4 december 1964 (nr 861) om vissa avgifter i utsökningsmål m. m. Förrättningsmannen får ersättning för resekostnader m. m. enligt de bestämmelser som gäller för statliga tjänstemän i allmänhet. I fråga om uttagande av restavgift hänvisar jag till vad jag har anfört under 59 §.

Av det anförda framgår att bestämmelserna i 64 § uppbördsförordningen är aktuella endast övergångsvis i fråga om vissa tjänstemäns kvarstående rätt till andel i restavgifter. Jag föreslår att 64 § upphävs. I en övergångsbestämmelse bör föreskrivas att de nuvarande bestämmelserna i paragrafen om andel i restavgifter alltjämt skall gälla i fråga om exekutiv förrättningsman som har erhållit rätt att efter den 1 januari 1965 uppbära andel i restavgifter.

68 §.

Uppbördsverk har hittills förvarat kreditkort som gäller skattskyldiga i staden och gjort anteckningar på korten om inbetalningar m. m. I vissa fall skall enligt 68 § 1 mom. första stycket erlagd skatt som överskjuter vad den skattskyldige skall betala i skatt betalas tillbaka till honom. Återbetalningen ombesörjs av länsstyrelsen. I andra stycket föreskrivs att lokal skattemyndighet i stad skall tillhandahålla länsstyrelsen erforderliga uppgifter om skatt som enligt första stycket skall betalas tillbaka till skattskyldiga i staden. Uppgifterna lämnas med ledning av kreditkortet.

Den ordning som jag nu har redogjort för avses skola bestå tills data-

reformen genomförs. För att emellertid redan nu mönstra ut alla särbestämmelser för stad ur uppbördsförordningen föreslår jag i likhet med CFU att 68 § 1 mom. andra stycket flyttas från uppbördsförordningen till uppbördskungörelsen den 16 oktober 1963 (nr 628, ändrad senast 1964: 887).

73 §.

I första stycket av denna paragraf talas om rätt att ta del av vissa självdeklarationer m. m. Rätten tillkommer bl. a. häradskrivare, kronokamrerare och tjänsteman hos länsstyrelse eller lokal skattemyndighet. Chefen för lokal skattemyndighet är tjänsteman hos myndigheten. Orden häradskrivare och kronokamrerare kan alltså utgå utan att det innebär någon ändring i sak. Jag föreslår att rätten att ta del av de handlingar som avses i paragrafens första stycke skall tillkomma tjänsteman hos länsstyrelse eller lokal skattemyndighet.

74 §.

I 1 mom. föreskrivs att häradskrivare eller kronokamrerare är ansvarig för den debitering som ankommer på honom. Vidare sägs att postverket ansvarar för den uppbörd av skatt som äger rum genom verkets försorg och att kronokamrerare är ansvarig för den redovisning av skatt som ankommer på honom. Enligt sista stycket i momentet ansvarar utmätningsman för indrivning och den redovisning därav som ankommer på honom.

Bestämmelserna i 1 mom. torde syfta till att klargöra vem som har redogöraransvaret för olika åtgärder som har samband med uppbörd och indrivning av skatt. Redogöraransvaret har emellertid upphört genom förordningen den 2 juni 1961 (nr 313) om förfarandet i anmärkningsmål och bestämmelserna i 74 § 1 mom. uppbördsförordningen torde i den mån de avser att reglera redogöraransvaret ha upphävts genom övergångsbestämmelserna till 1961 års förordning.

Anledning att av andra skäl behålla ifrågakvarande bestämmelser synes inte föreligga. Lokal skattemyndighets åligganden i fråga om debitering av skatt framgår av främst 22 § uppbördsförordningen. Ansvar för vederbörande uppbördsmyndighet i fråga om uppbörd av skatt och redovisning av uppburen skatt är också reglerat i andra bestämmelser i förordningen. Att utmätningsman svarar för handläggning av de indrivningsuppdrag som lämnas honom följer likaledes av andra föreskrifter än 74 § 1 mom. uppbördsförordningen. Detsamma gäller hans redovisningsskyldighet för lämnade indrivningsuppdrag. Jag föreslår därför att 74 § 1 mom. upphävs och att paragrafen i övrigt ändras formellt med hänsyn härtill. Härvid bör också rubriken till 74 § ändras. Rubriken anger f. n. att 74 § reglerar ansvarighet för debitering, uppbörd, indrivning och redovisning av skatt. Paragrafen bör i stället anges reglera tillsyn över debitering, indrivning och redovisning av skatt.

83 §.

Enligt 83 § första stycket kan länsstyrelsen i vissa fall förelägga försumlig arbetsgivare eller skattskyldig vite. Om uttagande av sådant vite förordnar länsstyrelsen enligt andra stycket efter anmälan av vederbörande föredragande i uppbördsärendet hos länsstyrelsen, kronokamrerare eller häradsskrivare. Av skäl som jag har redovisat förut bör orden kronokamrerare och häradsskrivare bytas ut mot benämningen på den myndighet som det är fråga om, dvs. lokal skattemyndighet.

Övergångsbestämmelser

Tjänstebenämningarna kronokamrerare och häradsskrivare förekommer i åtskilliga författningar eller andra föreskrifter. Även om de flesta kommer att ändras i samband med förstatligandet av uppbördsverken och omorganisationen av de lokala skattemyndigheterna torde det vara nödvändigt att genom en generell föreskrift ange att vad som föreskrivs om kronokamrerare eller häradsskrivare i lag eller annan författning eller särskild föreskrift skall avse lokal skattemyndighet. Eftersom de grundläggande bestämmelserna om kronokamrerares uppgifter finns i uppbördsförordningen anser jag det lämpligt att nyssnämnda generella föreskrift tas in i övergångsbestämmelserna till denna förordning i fråga om både kronokamrerare och häradsskrivare.

Dessutom bör meddelas en övergångsbestämmelse om fortsatt tillämpning i vissa fall av 64 § uppbördsförordningen. Motiveringen härför framgår av vad jag har sagt under denna paragraf.

Förslag till ändringar i förordningen den 18 december 1959 (nr 551) angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring och förordningen samma dag (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

Enligt de nu angivna författningarna åligger det lokal skattemyndighet att beräkna pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring och att utöva kontroll m. m. av de uppgifter som arbetsgivare skall lämna till ledning för beräkning av underlaget för arbetsgivaravgift. I Stockholm åligger dock dessa uppgifter i stället överståthållarämbetet.

Som jag har sagt inledningsvis föreslås i prop. 1966:66 att de uppgifter som sålunda åligger överståthållarämbetet skall föras över till den lokala skattemyndigheten i samband med huvudmannaskaps- och organisationsreformen. Förslaget föranleder ändringar i 1, 5, 8 och 11 §§ förordningen angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring samt 6, 7, 8 och 9 §§ förordningen angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

På föredragning av chefen för socialdepartementet har förut i dag förslag till lag angående ändring i lagen den 25 maj 1962 (nr 381) om allmän

försäkring remitterats till lagrådet. Enligt förslaget skall bl. a. löneunderlaget för beräkning av arbetsgivaravgift till sjukförsäkringen höjas den 1 januari 1967. Det är önskvärt att de preliminära avgifterna redan fr. o. m. år 1967 generellt anpassas efter det ändrade avgiftsunderlaget. Efter närmare samråd med chefen för socialdepartementet föreslår jag att en övergångsbestämmelse som möjliggör sådan anpassning tas in i förordningen angående uppbörd av vissa arbetsgivaravgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

I enlighet med vad jag har anfört i det föregående har inom inrikesdepartementet upprättats förslag till lag med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer samt förordningar om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623), uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272), förordningen den 18 december 1959 (nr 551) angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring och förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m. Förslagen till ändringar i taxeringsförordningen och uppbördsförordningen har utarbetats i samråd med chefen för finansdepartementet och förslagen till de båda andra förordningarna i samråd med chefen för socialdepartementet. Jag föreslår att författningsändringarna skall träda i kraft den 1 januari 1967.

Hemställan

Föredraganden hemställer att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att anta förut nämnda förslag till

- 1) lag med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av huvudmannaskapet för uppbördsväsendet m. m. i vissa städer,
- 2) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623),
- 3) förordning om ändring i uppbördsförordningen den 5 juni 1953 (nr 272),
- 4) förordning om ändring i förordningen den 18 december 1959 (nr 551) angående beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen om allmän försäkring,
- 5) förordning om ändring i förordningen den 18 december 1959 (nr 552) angående uppbörd av vissa avgifter enligt lagen om allmän försäkring, m. m.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Ingemar Reimer